
PRIJATÉ TEXTY

P8_TA(2015)0263

Rozpočet na rok 2016 – mandát na trialóg

Uznesenie Európskeho parlamentu z 8. júla 2015 o mandáte na trialóg o návrhu rozpočtu na rok 2016 (2015/2074(BUD))

Európsky parlament,

- so zreteľom na články 312 a 314 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
- so zreteľom na článok 106a Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu,
- so zreteľom na návrh všeobecného rozpočtu Európskej únie na rozpočtový rok 2016, ktorý Komisia prijala 24. júna 2015 (COM(2015)0300),
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 z 25. októbra 2012 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, a zrušení nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002¹,
- so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ, Euratom) č. 1311/2013 z 2. decembra 2013, ktorým sa ustanovuje viacročný finančný rámec na roky 2014 – 2020²,
- so zreteľom na Medziinštitucionálnu dohodu z 2. decembra 2013 medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou o rozpočtovej disciplíne, spolupráci v rozpočtových otázkach a riadnom finančnom hospodárení³,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 11. marca 2015 o všeobecných usmerneniach pre prípravu rozpočtu na rok 2016, oddiel III – Komisia⁴,
- so zreteľom na závery Rady zo 17. februára 2015 o rozpočtových usmerneniach na rok 2016,
- so zreteľom na hlavu II kapitoly 8 rokovacieho poriadku,

---

¹ Ú. v. EÚ L 298, 26.10.2012, s. 1.

² Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 884.

³ Ú. v. EÚ C 373, 20.12.2013, s. 1.

⁴ Prijaté texty, P8_TA(2015)0061.

- so zreteľom na listy Výboru pre zahraničné veci, Výboru pre medzinárodný obchod, Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci a Výboru pre ústavné veci,
- so zreteľom na správu Výboru pre rozpočet a stanoviská ďalších príslušných výborov (A8-0217/2015),

Návrh rozpočtu na rok 2016: dodržanie záväzkov a priorít financovania

1. pripomína, že Európsky parlament vo svojom vyššie uvedenom uznesení z 11. marca 2015 umiestnil tvorbu dôstojných a kvalitných pracovných miest a rozvoj podnikov a podnikania v záujme inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu v celej Únii (tzv. tri E) spolu s vnútornou a vonkajšou solidaritou v rámci bezpečnej Európy do centra svojich priorít pre rozpočet na rok 2016; opakuje odhodlanie Európskeho parlamentu dodržiavať právne aj politické záväzky a svoju výzvu inštitúciám, aby splnili svoje sľuby;
2. v tejto súvislosti zdôrazňuje skutočnosť, že viacročný finančný rámec (VFR) na obdobie 2014 – 2020 stanovil stropy pre všetky okruhy, ale zabezpečil aj špecifickú a maximálnu možnú flexibilitu, aby sa Únii umožnilo plniť svoje právne záväzky, a ustanovil osobitné nástroje, aby Únia mohla reagovať na osobitné nepredvídané okolnosti alebo financovať jasne identifikované výdavky nad rámec stropov;
3. víta skutočnosť, že návrh Komisie týkajúci sa všeobecného rozpočtu Európskej únie na rozpočtový rok 2016 posilňuje uvedené priority a navrhuje zintenzívniť podporu EÚ programom orientovaným na investície, vedomosti, pracovné miesta a rast, a najmä pre modelový program mobility, akým je Erasmus+; domnieva sa, že návrh rozpočtu na rok 2016 je vítaným krokom zameraným na pomoc členským štátom v boji proti štrukturálnym výzvam, najmä strate konkurencieschopnosti; vyjadruje spokojnosť s tým, že okrem riadne očakávaných zvýšení prostriedkov v celom okruhu 3 (Bezpečnosť a občianstvo) a okruhu 4 (Globálna Európa) Komisia prijíma výzvu reagovať na nový vývoj, napríklad na krízy na Ukrajine, v Sýrii a v oblasti Stredozemia, tým, že reaguje na potreby EÚ a členských štátov v oblasti bezpečnosti a migrácie a preukazuje silnú politickú vôľu v oblasti vonkajšej činnosti a rozpočtových záväzkov voči krajinám pôvodu a tranzitu;
4. víta začlenenie Európskeho fondu pre strategické investície (EFSI) do návrhu rozpočtu na rok 2016, a najmä mobilizáciu celkovej rezervy pre záväzky na pokrytie časti výdavkov potrebných na financovanie záručného fondu EFSI vo výške 8 miliárd EUR, namiesto toho, aby sa spoliehalo len na škrtý v programe Horizont 2020 a Nástroji na prepájanie Európy (NPE); zdôrazňuje, že cieľom Európskeho parlamentu bolo v čo najväčšej miere minimalizovať vplyv na tieto dva programy a že dohodou dosiahnutou spoluzákonodarcami sa tieto škrtý ďalej znižujú celkovo o 1 miliardu EUR, čím sa okrem iného dosiahnu úspory v základnom výskume; očakáva, že sa konečná dohoda o EFSI čo najskôr odrazí v rozpočte na rok 2016 na základe opravného listu;
5. pripomína však, že rozhodnutie o ročných rozpočtových prostriedkoch, ktoré sa majú schváliť v záujme vytvorenia záručného fondu EFSI, prijme až rozpočtový orgán v priebehu ročného rozpočtového postupu; v tejto súvislosti sa zaväzuje k ďalšej kompenzácii škrtov v programe Horizont 2020 a NPE, ktoré zostanú naďalej značné, aby tieto programy mohli v plnej miere dosiahnuť ciele dohodnuté iba pred dvoma rokmi v dôsledku rokovaní o ich príslušných právnych základoch;

plánuje tiež dôsledne preskúmať, či by sa mali tieto škrty sústrediť v rokoch 2016 – 2018, ako navrhuje Komisia, alebo rozšíriť aj na obdobie 2019 – 2020 s cieľom minimalizovať vplyv na tieto programy;

6. vyjadruje poľutovanie nad tým, že v programe pre konkurencieschopnosť podnikov a malých a stredných podnikov (COSME) prebieha v roku 2016 oproti roku 2015 nominálne zníženie viazaných rozpočtových prostriedkov; zdôrazňuje veľmi negatívny signál, ktorý by takýto pokles vydal v čase, keď je potenciál MSP ako novátorov a tvorcov pracovných miest naliehavo potrebný s cieľom stimulovať oživenie hospodárstva EÚ, preklenúť nedostatok investícií a prispieť k budúcej prosperite Únie; pripomína, že podpora podnikania, zlepšenie konkurencieschopnosti podnikov z Únie vrátane sociálnych podnikov a ich prístupu na trhy a zlepšenie prístupu k financovaniu pre MSP, ktoré značne prispievajú k hospodárstvu a konkurencieschopnosti Európy, sú prioritami, ktoré jasne uznávajú všetky inštitúcie a ktoré boli dôvodom na prednostné vyčlenenie a posilnenie rozpočtových prostriedkov na program COSME v posledných dvoch rokoch vzhľadom na jeho vysoké miery plnenia; preto zamýšľa zabezpečiť, aby sa tento program v roku 2016 vyvíjal pozitívne;
7. opakuje svoje obavy, pokiaľ ide o financovanie iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí ako kľúčového nástroja na boj proti nezamestnanosti mládeže v Únii, čo je pre všetky európske rozhodovacie subjekty najvyššou prioritou; berie na vedomie prednostné vyčlenenie dodatočných prostriedkov v rámci iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí v rokoch 2014 a 2015; vyjadruje poľutovanie nad tým, že v roku 2016 sa nenavrhujú žiadne nové záväzky; pripomína, že vo VFR je stanovená celková rezerva na záväzky, ktorá sa sprístupní nad stropy v roku 2016 pre ciele politik týkajúce sa rastu a zamestnanosti, najmä zamestnanosti mladých ľudí; pripomína preto, že nariadenie o Európskom sociálnom fonde stanovuje, že zdroje pre iniciatívu na podporu zamestnanosti mladých ľudí môžu byť revidované smerom nahor na roky 2016 až 2020 v rámci rozpočtového postupu; požaduje preto pokračovanie iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí s využitím akýchkoľvek ustanovení o flexibilitě obsiahnutých vo VFR a plánuje zabezpečiť, aby sa v rozpočte na rok 2016 vyčlenili potrebné sumy;
8. poznamenáva, že vďaka včasnému dosiahnutiu dohody o preprogramovaní záväzkov zdieľaného hospodárenia v rámci VFR na roky 2014 – 2020 z dôvodu neskorého prijatia príslušných pravidiel a programov Komisia zahrnula do svojho návrhu rozpočtu na rok 2016 (okruhy 2 a 3) sumu 4,5 miliardy EUR vo viazaných rozpočtových prostriedkoch, ktorú nebolo možné použiť v roku 2014; pripomína, že opravný rozpočet č. 1/2015 už umožnil presun sumy 16,5 miliardy EUR z roku 2014 do roku 2015 v rámci okruhov 1b, 2 a 3; zdôrazňuje však, že ide iba o presuny už schválených rozpočtových prostriedkov na rok 2014, a preto by sa na účely porovnania mali odpočítavať od akéhokoľvek hodnotenia vývoja rozpočtu na rok 2016 oproti rozpočtu na rok 2015; upozorňuje preto, že príslušné programy majú v skutočnosti prospech zo zvýšených viazaných rozpočtových prostriedkov v návrhu rozpočtu na rok 2016;
9. je znepokojený tým, že začatie nových programov v rámci VFR na roky 2014 – 2020 je pomalšie, než sa plánovalo, a to vzhľadom na neskoré schválenie právnych základov a operačných programov, ako aj na nedostatok platobných rozpočtových prostriedkov v roku 2014; zaväzuje sa preskúmať, či požadované viazané a platobné rozpočtové prostriedky v skutočnosti týmto novým programom umožnia dosiahnuť vykonávanie v plnom rozsahu; naliehavo vyzýva Komisiu a členské

štáty, aby prijali všetky potrebné opatrenia na nápravu oneskorení pri ich realizácii;

10. konštatuje, že návrh rozpočtu EÚ na rok 2016 predstavuje 153,5 miliardy EUR vo viazaných rozpočtových prostriedkoch (vrátane 4,5 miliardy EUR preprogramovaných z roku 2014) a 143,5 miliardy EUR v platobných rozpočtových prostriedkoch; poukazuje na to, že bez ohľadu na vplyv preprogramovania v rokoch 2015 a 2016 to predstavuje nárast o 2,4 % v záväzkoch a 1,6 % v platbách v porovnaní s rozpočtom na rok 2015; zdôrazňuje, že tieto celkovo mierne zvýšenia v smere stanovenom vo VFR zohľadňujúce infláciu nepredstavujú v reálnom vyjadrení takmer žiadne zvýšenie, čím sa zdôrazňuje význam efektívneho a účinného vynakladania prostriedkov;
11. zdôrazňuje, že Komisia ponecháva rezervu vo výške 2,2 miliardy EUR vo viazaných rozpočtových prostriedkoch (z toho 1,2 miliardy EUR v okruhu 2) a 1,6 miliardy EUR v platobných rozpočtových prostriedkoch v rámci stropov VFR; pripomína, že dostupné rezervy v záväzkoch aj platbách, ako aj nevykonané platby sa premietnu do celkových rezerv, ktoré sa majú použiť v nasledujúcich rokoch, keď to bude potrebné; poznamenáva, že celková rezerva pre záväzky sa sprístupňuje prvýkrát a že časť z nej sa použije pre EFSI; v zásade víta navrhované použitie nástroja flexibility na jasne identifikované výdavky v rámci nových iniciatív EÚ v oblasti azylu a migrácie, ktoré nie je možné financovať v rámci limitov okruhu 3; zamýšľa využiť časť zvyšných rezerv a príslušné ustanovenia o flexibilitě uvedené vo VFR s cieľom posilniť kľúčové priority;

Platby: obnovenie dôvery

12. pripomína, že nedostatok platieb, zväčša z dôvodu nedostatočných platobných stropov a zostavovania rozpočtu v nedostatočnej výške, dosiahol nevídané rozmery v roku 2014 a zostáva akútnym v roku 2015; obáva sa, že to naďalej bude ohrozovať riadne vykonávanie nových programov v rámci VFR na roky 2014 – 2020 a znevýhodňovať príjemcov, najmä miestne, regionálne a vnútroštátne orgány, ktoré čelia hospodárskym a sociálnym obmedzeniam; podporuje aktívne riadenie platieb Komisiou a zároveň vyjadruje znepokojenie nad odložením výziev na predkladanie návrhov, znížením predbežného financovania a oneskorenými platbami, čo môže narušiť dosahovanie cieľov hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti; opätovne vyjadruje svoje znepokojenie nad ad hoc škrtní v platbách, ktoré zaviedla Rada v rámci čítania ročných rozpočtov, a to aj pokiaľ ide o programy v rámci okruhu 1a zamerané na konkurencieschopnosť, rast a tvorbu pracovných miest; žiada Komisiu, aby najneskôr 31. marca 2016 vypracovala správu o vplyvoch oneskorených platieb z Únie v období 2013 – 2015 na príjemcov a tiež o vplyvoch na vykonávanie programov;
13. víta skutočnosť, že návrh rozpočtu EÚ odráža spoločné vyhlásenie o pláne platieb na roky 2015 – 2016 dohodnuté medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou v nadväznosti na spoločnú diagnózu a prijatý záväzok týchto troch inštitúcií obmedziť oneskorenia platieb; pripomína, že podľa článku 310 ZFEÚ musia byť príjmy a výdavky vykázané v rozpočte EÚ v rovnováhe; poznamenáva, že podľa odhadov Komisie by platobné rozpočtové prostriedky požadované v návrhu rozpočtu viedli k zníženiu nahromadených nezaplatených účtov na udržiateľnú úroveň, t. j. približne 2 miliardy EUR; preto sa zaväzuje v plnej miere podporiť návrh Komisie a očakáva, že Rada bude dodržiavať svoje záväzky v tejto súvislosti;
14. zdôrazňuje, že Európsky parlament, Rada a Komisia sa zaviazali v budúcnosti

zabrániť vzniku neudržateľného nahromadenia nevybavených žiadostí o platby na konci roka pri plnom dodržiavaní a vykonávaní dohôd dosiahnutých ako súčasť viacročného finančného rámca a v rámci ročných rozpočtových postupov; v tejto súvislosti pripomína potrebu dôsledne a aktívne monitorovať vývoj tohto objemu neuhradených platieb; opätovne vyjadruje obavu, že osobitosti platobných cyklov vyvolávajú ďalší tlak na výšku platobných rozpočtových prostriedkov, najmä na konci VFR; pripomína Komisii jej záväzok prijatý v rámci spoločného vyhlásenia o pláne platieb, že rozvinie svoje strednodobé a dlhodobé nástroje predpovedania a zriadi systém včasného varovania s cieľom predložiť tieto prvé prognózy platieb v júli, aby tak rozpočtový orgán mohol v budúcnosti prijať náležité informované rozhodnutia;

15. víta skutočnosť, že zostatok v rámci celkových platobných rozpočtových prostriedkov sa nakoniec výrazne presúva od ukončenia predchádzajúcich programov na roky 2007 – 2013 k vykonávaniu nových programov na roky 2014 – 2020; zdôrazňuje však, že úroveň platieb v návrhu rozpočtu na rok 2016 je najmä v okruhu 1b nízka v porovnaní s úrovňou záväzkov, čo predstavuje riziko podobného objemu neuhradených platieb na konci súčasného VFR; preto sa pýta, do akej miery je táto skutočnosť v súlade s dlhodobým výhľadom stanoveným v pláne platieb;

Podokruh 1a – Konkurencieschopnosť pre rast a zamestnanosť

16. konštatuje, že v porovnaní s rokom 2015 návrh Komisie na rok 2016 zodpovedá zvýšeniu záväzkov v podokruhu 1a o 6,1 % na 18,6 miliardy EUR; poukazuje na to, že nárast záväzkov je do veľkej miery spôsobený začlenením EFSI, zvýšením prostriedkov na program Erasmus+ a Nástroj na prepájanie Európy (NPE) a v menšej miere zvýšením prostriedkov pre programy Clá a Fiscalis a boj proti podvodom, ako aj program v oblasti zamestnanosti a sociálnej inovácie; bude venovať osobitnú pozornosť znižovaniu rozdielov medzi učňovskou prípravou a vysokoškolským vzdelávaním v Európe, najmä zabezpečením rovnakého prístupu k mobilite;
17. vyjadruje však poľutovanie nad znížením rozpočtových prostriedkov na veľké projekty v oblasti infraštruktúry, program Horizont 2020 a COSME, ako aj pomalším napredovaním NPE v sektore dopravy vzhľadom na presun prostriedkov do EFSI; pripomína, že pôvodný návrh Komisie o EFSI by mal za následok zníženie o 170 miliónov EUR pre program Horizont 2020 v roku 2016 v porovnaní s rokom 2015, čo vydáva rozporuplný signál o programe, ktorý sa všeobecne uznáva ako hlavná priorita v rámci súčasného VFR; vyjadruje poľutovanie nad dominovým efektom na financovanie výskumu v oblasti energie, MSP, klímy a životného prostredia, sociálnych vied a vedy v spoločnosti; zaväzuje sa hľadať ďalšiu kompenzáciu pre navrhnuté zníženia v týchto programoch prostredníctvom zvýšenia prostriedkov počas rozpočtového postupu vďaka využitiu rezervy vo výške 200 miliónov EUR, ktorá je stále dostupná pod stropom pre okruh 1a; zdôrazňuje, že financovanie investícií, výskumu, rozvoja a inovácií by sa malo zamerať na oblasti, v ktorých možno dosiahnuť najvyššiu pridanú hodnotu, ako je zlepšovanie energetickej efektívnosti, IKT, granty pre základný výskum a nízkouhlíkové technológie a technológie výroby energie z obnoviteľných zdrojov;
18. opätovne zdôrazňuje svoju podporu programu ITER a zaväzuje sa zabezpečiť primerané financovanie; je však znepokojený tým, že predloženie revidovaného harmonogramu a finančného plánu ITER naplánované na november 2015 neumožní rozpočtovému orgánu zohľadniť nové informácie v ročnom rozpočtovom postupe na rok 2016; okrem toho naliehavo vyzýva ITER a jeho spoločný podnik pre rozvoj energie jadrovej syntézy, aby bezodkladne predložil požadované správy týkajúce sa jeho absolútoria za rok 2013 a aby dodržiaval príslušné odporúčania Európskeho parlamentu;
19. zdôrazňuje, že niekdajšie zostavovanie rozpočtu v nedostatočnej výške týkajúce sa platobných rozpočtových prostriedkov prehĺbilo rozdiel medzi záväzkami a platbami v niektorých programoch v rámci podokruhu 1a, a tým prispelo k prudkému nárastu nesplatených záväzkov v porovnaní s ostatnými okruhmi; je znepokojený tým, že Komisia musela znižovať sumu predbežného financovania, a čo je znepokojujúcejšie, odložiť nové výzvy na predkladanie návrhov a podpis zmlúv; konštatuje, že napríklad v rámci programu Horizont 2020 Komisia odhaduje, že „pri bežnom scenári realizácie bez obmedzení týkajúcich sa platobných rozpočtových prostriedkov by sa do konca roka 2014 vynaložila suma približne 1 miliarda EUR“; zatiaľ čo víta úsilie Komisie udržať situáciu v oblasti platieb pod kontrolu, opakuje, že nebude za žiadnych okolností tolerovať spomalenie programov na roky 2014 – 2020, ktoré sa vníma ako spôsob riešenia nedostatku platieb;
20. preto víta zvýšenie platobných rozpočtových prostriedkov o 11,4 % na 17,5

miliardy EUR v porovnaní s rokom 2015 a nárast pomeru záväzky/platby na rok 2016; poznamenáva najmä, že v prípade niekoľkých programov (Copernicus, Erasmus+, Horizont 2020, NPE Doprava, jadrová bezpečnosť a vyradovanie z prevádzky) platobné rozpočtové prostriedky presahujú úroveň viazaných rozpočtových prostriedkov;

Podokruh 1b – Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť

21. berie na vedomie navrhované záväzky vo výške 50,8 miliardy EUR (+ 3,2 % v porovnaní s rokom 2015, pričom vplyv preprogramovania bol neutralizovaný) a platby vo výške 49,1 miliardy EUR (- 4 %) v podokruhu 1b, pričom sa ponecháva malá rezerva vo výške 15,3 milióna EUR pod stropom pre záväzky; pripomína, že politika súdržnosti predstavuje hlavnú investičnú politiku EÚ zameranú na znižovanie rozdielov medzi európskymi regiónmi posilnením hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti; zdôrazňuje, že nástroje ako ESF, EFRR, Kohézny fond či iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí pomáhajú posilňovať konvergenciu, obmedzovať rozdiely v rozvoji a podporovať vytváranie kvalitných a udržateľných pracovných miest; poukazuje na kľúčovú úlohu politiky súdržnosti EÚ pri dosahovaní cieľov stratégie Európa 2020;
22. zdôrazňuje skutočnosť, že 44 % navrhovaných platobných rozpočtových prostriedkov v roku 2016 pokrýva neuhradené žiadosti o platbu za predchádzajúce programové obdobia, pričom sa ponecháva iba 26,8 miliardy EUR v platbách na začatie nových programov súdržnosti na obdobie 2014 – 2020; považuje preto navrhované platobné rozpočtové prostriedky za nevyhnutné minimum potrebné v tomto podokruhu;
23. pripomína, že suma vo výške 21,6 miliardy EUR je v rozpočte na rok 2016 potrebná na zníženie úrovne neuhradených žiadostí o platbu za programy súdržnosti v období 2007 – 2013 z 24,7 miliardy EUR na konci roka 2014 na 20 miliárd EUR na konci roka 2015 a na približne 2 miliardy EUR do konca roka 2016, ako sa opisuje v hodnotení Komisie pripojenom k spoločnému vyhláseniu o pláne platieb na roky 2015 – 2016; naliehavo požaduje vyhnúť sa podobnému „abnormálnemu“ nárastu neuhradených účtov v budúcnosti, aby sa neohrozila dôveryhodnosť EÚ;
24. okrem svojej výzvy na pokračovanie iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí zdôrazňuje, že je nesmierne dôležité efektívne a účinne zrýchliť jej vykonávanie v členských štátoch; nabáda členské štáty a Komisiu, aby prijali všetky potrebné opatrenia na prednostné zavedenie národných systémov záruky pre mladých ľudí do praxe, pričom v prípade potreby zohľadnia odporúčania Európskeho dvora audítorov uvedené v jeho osobitnej správe č. 3/2015; pripomína, že nedávno schválené zvýšenie miery predbežného financovania na 30 %, ktoré výrazne podporoval Európsky parlament, závisí od urýchleného predloženia žiadostí o priebežnú platbu členskými štátmi do jedného roka, čo by sa malo uskutočniť v roku 2016; trvá na tom, že zvýšenie predbežného financovania iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí by nemalo negatívne ovplyvniť vykonávanie iných súčastí ESF;

Okruh 2 – Udržateľný rast: prírodné zdroje

25. berie na vedomie, že sa navrhuje suma 63,1 miliardy EUR v záväzkoch (- 0,1 % v porovnaní s rokom 2015, pričom vplyv preprogramovania je neutralizovaný) a 55,9 miliardy EUR v platbách (- 0,2 %) v okruhu 2, pričom sa ponecháva rezerva 1,2 miliardy EUR pod stropom pre záväzky a 1,1 miliardy EUR v rámci čiastkového stropu pre Európsky poľnohospodársky záručný fond (EPZF); upozorňuje, že mechanizmus finančnej disciplíny sa uplatňuje len na vytvorenie rezervy na krízové situácie v odvetví poľnohospodárstva; očakáva opravný list Komisie v októbri 2015, ktorý by mal byť založený na aktualizovaných informáciách o financovaní z EPZF; zdôrazňuje, že presuny medzi dvoma piliermi

SPP vedú k celkovému zvýšeniu sumy dostupnej pre rozvoj vidieka;

26. zdôrazňuje, že v návrhu rozpočtu na rok 2016 došlo k zníženiu potrieb v porovnaní s rozpočtom na rok 2015, pokiaľ ide o intervencie na poľnohospodárskych trhoch, a to najmä z dôvodu vplyvu mimoriadnych opatrení prijatých v roku 2015 v súvislosti s ruským embargom na dovoz určitých poľnohospodárskych výrobkov z EÚ; poznamenáva, že podľa Komisie nie sú potrebné žiadne ďalšie opatrenia v rámci rozpočtu na rok 2016; vyzdvihuje ciele zvyšovania konkurencieschopnosti a udržateľnosti európskeho poľnohospodárstva a žiada, aby sa zabezpečili prostriedky na plnenie týchto cieľov;
27. zdôrazňuje skutočnosť, že reformovaná spoločná rybárska politika poskytuje ambiciózný právny rámec na riešenie výziev zodpovedného rybolovu, a to aj prostredníctvom zhromažďovania údajov, a víta skutočnosť, že Európsky námorný a rybársky fond využil presun nevyužitých rozpočtových prostriedkov z roku 2014 do roku 2015, zatiaľ čo v dôsledku toho, že dosah tohto preprogramovania bol neutralizovaný, budú viazané rozpočtové prostriedky na tento fond v roku 2016 ďalej narastať; konštatuje však, že v platbách je postupné ukončenie minulého programu iba čiastočne vykompenzované zavedením nového programu, čo povedie k zníženiu rozpočtových prostriedkov v roku 2016;
28. víta zvýšenie rozpočtových prostriedkov vyčlenených na program LIFE pre životné prostredie a zmenu klímy, a to v záväzkoch aj platbách; víta prvé kroky ekologizácie rozpočtu EÚ a zdôrazňuje, že je potrebné v tejto otázke postupovať rýchlejšie;

Okruh 3 – Bezpečnosť a občianstvo

29. víta skutočnosť, že v návrhu rozpočtu na rok 2016 sa zintenzívnila podpora vo všetkých programoch v okruhu 3 vo výške 2,5 miliardy EUR vo viazaných rozpočtových prostriedkoch (+ 12,6 % v porovnaní s rozpočtom na rok 2015 s neutralizovaným preprogramovaním) a 2,3 miliardy EUR v platobných rozpočtových prostriedkoch (+ 9,7 %); poukazuje na to, že to neponecháva žiadny priestor na ďalšie zvýšenia prostriedkov alebo pilotné projekty a prípravné akcie v rámci okruhu 3; zastáva názor, že v súčasnej geopolitickej situácii, najmä vzhľadom na rastúci tlak v dôsledku migračných tokov, môže byť úroveň stropov stanovených pre zďaleka najmenší okruh VFR zastaraná a mala by sa riešiť v kontexte povolebnej revízie VFR;
30. víta európsku migračnú agendu, ktorú predložila Komisia, a opakuje, že podporuje zvýšenie prostriedkov EÚ a vytváranie kultúry spravodlivého zdieľania záťaže a solidarity v oblasti azylu, migrácie a správy vonkajších hraníc; oceňuje preto zvýšenia viazaných rozpočtových prostriedkov pre Fond pre vnútornú bezpečnosť a Fond pre azyl, migráciu a integráciu, ktoré zahŕňajú vytvorenie spoločného európskeho azylového systému (CEAS); víta návrh Komisie na mobilizáciu nástroja flexibility vo výške 124 miliónov EUR s cieľom reagovať na súčasné migračné trendy v Stredozemí; kladie si otázku, či budú navrhované prostriedky dostatočné; zdôrazňuje potrebu prísnej kontroly využívania týchto prostriedkov;
31. zdôrazňuje, že vzhľadom na vysoký počet osôb prichádzajúcich na južné brehy Únie a stále významnejšiu úlohu úradu EASO pri riadení azylu je návrh na prijatie iba 6 nových zamestnancov úradu EASO jednoznačne nepostačujúci; žiada preto primeraný počet zamestnancov úradu EASO a rozpočet na rok 2016, aby bolo tejto agentúre umožnené účinne vykonávať svoje úlohy a činnosti;

32. domnieva sa, že rozpočtový vplyv a dodatočné úlohy v rámci opatrení predložené ako súčasť agendy EÚ týkajúcej sa migrácie a agendy EÚ týkajúcej sa bezpečnosti s ohľadom na Europol by mala podrobne posúdiť Komisia, aby mohol rozpočtový orgán náležite upraviť rozpočtové a personálne potreby agentúry; zdôrazňuje úlohu Europolu pri cezhraničnej podpore členských štátov a pri výmene informácií; zdôrazňuje potrebu zabezpečiť agentúre na rok 2016 náležitý počet zamestnancov a rozpočet, a tým jej umožniť účinne vykonávať svoje úlohy a činnosti;
33. domnieva sa, že v príslušných agentúrach by nemalo dochádzať k znižovaniu alebo presunom zamestnancov a že tieto agentúry musia rozčleniť svojich zamestnancov primeraným spôsobom s cieľom plniť svoje pribúdajúce povinnosti;
34. pripomína aj nepretržitú silnú podporu, ktorú Európsky parlament vyjadruje v súvislosti s primeraným financovaním programov v oblasti kultúry a médií; víta preto skutočnosť, že v porovnaní s rozpočtom na rok 2015 boli zvýšené prostriedky v rámci programu Kreatívna Európa vrátane multimediálnych činností, pričom ale vyjadruje svoje výhrady v súvislosti s administratívnym rozdelením oblastí Kultúra a Média; podporuje tiež navrhnuté zvýšenie prostriedkov pre program Európa pre občanov, keďže tento program je nevyhnutný, pokiaľ ide o občiansku účasť na demokratickom procese v Európe; zastáva názor, že európska iniciatíva občanov je ústredným nástrojom participatívnej demokracie v EÚ, a žiada, aby sa zlepšila jej viditeľnosť a prístupnosť; zdôrazňuje pozitívnu úlohu celoeurópskych sietí tvorených miestnymi a celoštátnymi médiami, ako je EuranetPlus;
35. zdôrazňuje, že bezpečnosť potravín a krmív, ochrana spotrebiteľa a zdravie sú oblasťami kľúčového záujmu občanov EÚ; preto oceňuje zvýšenia vo viazaných rozpočtových prostriedkoch v porovnaní s rozpočtom na rok 2015 na program pre potraviny a krmivá, program v oblasti zdravia a program na ochranu spotrebiteľa;

Okruh 4 – Globálna Európa

36. víta celkové zvýšenie finančných prostriedkov pre okruh 4 vo výške 8,9 miliardy EUR vo viazaných rozpočtových prostriedkoch (+ 5,6 % v porovnaní s rozpočtom na rok 2015), zatiaľ čo sa ponecháva rezerva vo výške 261,3 milióna EUR pod stropom; konštatuje, že to dokazuje vysokú úroveň solidarity s tretími krajinami; domnieva sa, že rozpočet EÚ zohráva kľúčovú úlohu pri podporovaní ľudí v núdzi a presadzovaní základných európskych hodnôt; vyjadruje spokojnosť s tým, že hospodárske a sociálne ťažkosti, ktorým čelí EÚ v posledných rokoch, ju neodviedli od pozornosti venovanej zvyšku sveta; domnieva sa však, že vzhľadom na prebiehajúcu politickú a humanitárnu krízu v susedných oblastiach aj mimo nich bude pravdepodobne potrebné ďalšie posilnenie určitých prioritných oblastí, ako je nástroj európskeho susedstva, a to vrátane pomoci pre mierový proces na Blízkom východe, Palestínu a agentúru UNRWA;
37. víta zvýšenie platobných rozpočtových prostriedkov požadované Komisiou v rámci všetkých programov v okruhu 4 (+ 28,5 % na 9,5 miliardy EUR), pričom platby prevyšujú záväzky, najmä v oblasti rozvoja, humanitárnej pomoci a pomoci EÚ pre Palestínu a UNRWA; je presvedčený, že takéto zvýšenia sú plne odôvodnené potrebou napraviť účinky dramatického nedostatku platieb, ku ktorému došlo v tomto okruhu v rokoch 2014 a 2015 a ktoré viedlo Komisiu k tomu, aby zredukovala platby predbežného financovania a odložila právne záväzky; pripomína, že v rámci okruhu 4 musela byť v roku 2015 vyplatená suma 1,7 milióna EUR v úrokoch z omeškania; očakáva, že rozdiel medzi záväzkami a platbami sa postupne zníži a objem nezaplatených účtov sa vráti späť na bežnú

úroveň; zdôrazňuje, že takýto krok je nevyhnutný v záujme finančnej udržateľnosti zraniteľných príjemcov a na to, aby EÚ mohla vystupovať ako spoľahlivý partner voči medzinárodným organizáciám;

38. domnieva sa, že nástroje na financovanie vonkajšej činnosti poskytujú prostriedky, ako mnohostranným spôsobom a spolu so svojimi príslušnými cieľmi riešiť prvotné príčiny tých problémov vnútornej bezpečnosti a migrácie, ktoré sú jadrom budúročného rozpočtu, s osobitným dôrazom na južné a východné hranice Únie a všeobecnejšie na oblasti postihnuté konfliktom; poukazuje najmä na nástroj rozvojovej spolupráce a nástroj európskeho susedstva, ale aj na politiky, v prípade ktorých sa uplatňuje miernejšie zvýšenie prostriedkov, ako napríklad humanitárnu pomoc, nástroj na podporu stability a mieru, spoločnú zahraničnú a bezpečnostnú politiku a európsky nástroj pre demokraciu a ľudské práva; vyzýva Komisiu, aby jasne určila oblasti, ktoré môžu pomôcť pri zvládaní týchto aktuálnych výziev a v ktorých sa potenciálne zvýšenia prostriedkov môžu efektívne absorbovať; v tejto súvislosti pripomína, že je dôležité poskytovať pomoc na zníženie a napokon aj odstránenie chudoby, pričom je potrebné aj naďalej považovať ľudské práva, rodovú rovnosť, sociálnu súdržnosť a boj proti nerovnostiam za kľúčové činnosti v oblasti vonkajšej pomoci EÚ;
39. podčiarkuje zreteľné zvýšenie sumy, ktorá sa má poskytnúť v rozpočte na rok 2016 na Garančný fond pre vonkajšie opatrenia riadený Európskou investičnou bankou, a konštatuje, že je to – okrem iných faktorov – z dôvodu začatia poskytovania úverov makrofinančnej pomoci pre Ukrajinu;
40. vyzýva Komisiu a ESVČ, aby zabezpečili uplatňovanie spoločného prístupu v strategických krajinách využívajúcich relatívne veľký objem finančných prostriedkov z rôznych zdrojov EÚ, napríklad na Ukrajine a v Tunisku; zastáva názor, že silnejší politický a hospodársky vplyv zo strany EÚ možno dosiahnuť zaistením lepšej súdržnosti a koordinácie medzi hlavnými aktérmi v EÚ a na danom mieste, zjednodušením a skrátením postupov a prezentovaním jasnejšieho obrazu o činnosti EÚ;

Okruh 5 – Administratíva

41. konštatuje, že výdavky okruhu 5 sa zvýšili o 2,9 % v porovnaní s rozpočtom na rok 2015 na 8 908,7 milióna EUR, pričom tento údaj celkovo predstavuje administratívne výdavky inštitúcií (+ 2,2 %) a výdavky na dôchodky a európske školy (+ 5,4 %); konštatuje, že bola ponechaná rezerva 574,3 milióna EUR pod stropom; zdôrazňuje, že podiel okruhu 5 na rozpočte EÚ zostáva stabilný na úrovni 5,8 %; pripomína však, že tento údaj nezohľadňuje technickú pomoc vykázanú ako operačné výdavky;

Osobitné nástroje

42. opätovne potvrdzuje, že osobitné nástroje majú kľúčový význam pre plné dodržiavanie a vykonávanie VFR a mali by sa vzhľadom na svoju podstatu vykazovať nad rámec stropov v záväzkoch aj platbách, najmä na účel výpočtu celkovej rezervy pre platby; víta navrhovanú rovnosť záväzkov a platieb pre rezervu na núdzovú pomoc; konštatuje, že sumy vyčlenené na rezervu na núdzovú pomoc, Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii (EGF) a Fond solidarity EÚ (FSEÚ) v návrhu rozpočtu na rok 2016 sú vo všeobecnosti stabilné alebo sa mierne zvýšili;

Pilotné projekty – prípravné akcie

43. zdôrazňuje význam pilotných projektov a prípravných akcií ako nástrojov na vymedzovanie politických priorít a na zavedenie nových iniciatív, z ktorých sa môžu vyvinúť stále činnosti a programy EÚ, vrátane iniciatív zameraných na zohľadňovanie a sprevádzanie hospodárskych, ekologických a sociálnych zmien v rámci EÚ; so znepokojením konštatuje, že Komisia nezahrnula rozpočtové prostriedky na pokračovanie veľmi úspešných pilotných projektov a prípravných akcií, najmä v okruhu 3; má v úmysle stanoviť vyvážený balík pilotných projektov a prípravných akcií; konštatuje, že v súčasnom návrhu je rezerva v niektorých okruhoch dosť obmedzená, alebo dokonca neexistuje, a má v úmysle preskúmať spôsoby vytvorenia priestoru na prípadné pilotné projekty a prípravné akcie;

Decentralizované agentúry

44. zdôrazňuje, že decentralizované agentúry zohrávajú kľúčovú úlohu pri tvorbe politík EÚ, a je odhodlaný zhodnotiť rozpočtové a personálne potreby všetkých agentúr podľa jednotlivých prípadov v záujme zabezpečenia primeraných rozpočtových prostriedkov a personálu pre všetky agentúry, a predovšetkým tie, ktorým boli nedávno pridelené nové úlohy alebo ktoré čelia vyššiemu pracovnému zaťaženiu z dôvodov stanovenia politických priorít alebo z iných dôvodov; je mimoriadne odhodlaný poskytnúť agentúram v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí potrebné zdroje na riešenie súčasných problémov s migráciou; opäť zdôrazňuje svoj nesúhlas s fondom pracovných miest určených na presun a očakáva, že sa nájde riešenie počas rozpočtového postupu s cieľom zastaviť ďalšie znižovanie počtu zamestnancov v decentralizovaných agentúrach; okrem toho opakuje svoj úmysel využiť medziinštitucionálnu pracovnú skupinu pre decentralizované agentúry s cieľom nájsť spoločný základ medzi inštitúciami, pokiaľ ide o prístup k agentúram z rozpočtového hľadiska, a to aj s ohľadom na zmierovací postup v súvislosti rozpočtom na rok 2016;

o

o o

45. žiada, aby sa prostredníctvom rozpočtu pokračovalo v úsilí o poskytovanie zodpovedajúcej odbornej prípravy a rekvalifikácie v sektoroch, v ktorých je nedostatok pracovníkov, a v kľúčových sektoroch s vysokým potenciálom vytvárať pracovné miesta, ako sú ekologické hospodárstvo, obehové hospodárstvo, zdravotná starostlivosť a informačné a komunikačné technológie; zdôrazňuje, že rozpočet na rok 2016 by mal poskytovať primeranú podporu v súvislosti s presadzovaním sociálneho začlenenia a činnosťami zameranými na odstránenie chudoby a posilnenie postavenia osôb, ktoré sú konfrontované s chudobou alebo sociálnym vylúčením; pripomína, že otázka rodovej rovnosti by mala byť zahrnutá do politík EÚ a treba sa ňou zaoberať v rámci rozpočtového procesu; naliehavo žiada, aby bola poskytnutá finančná podpora pre všetky programy podporujúce vytváranie pracovných miest a sociálne začlenenie pre ľudí, ktorí sú viacnásobne znevýhodňovaní, ako sú dlhodobo nezamestnaní, osoby so zdravotným postihnutím, príslušníci menšín a neaktívne a nemotivované osoby;
46. pripomína, že rozpočtový postup na rok 2016 bude v dôsledku toho, že programy podľa očakávania dosiahnu plnú funkčnosť, a v dôsledku začlenenia nových významných iniciatív v oblasti investovania a migrácie, príležitostí na riešenie otázok minulosti, napríklad otázky platieb a osobitných nástrojov, a prvej aktivácie

nových ustanovení VFR, ako napríklad celkovej rezervy pre záväzky, skúškou prístupu Rady k platobnému plánu, ako aj posúdenia súčasného VFR; pripomína Komisii jej zákonnú povinnosť predložiť preskúmanie fungovania VFR do konca roka 2016 a priložiť k rozpočtovému hodnoteniu legislatívny návrh na revíziu nariadenia (EÚ, Euratom) č. 1311/2013, ktorým sa ustanovuje VFR na roky 2014 – 2020; pripomína, že Komisia by súbežne s týmto procesom mala posúdiť aj iniciatívy týkajúce sa nových vlastných zdrojov na základe výsledkov pracovnej skupiny na vysokej úrovni pre vlastné zdroje, ktoré majú byť predložené v roku 2016;

47. berie na vedomie široký konsenzus, ktorý bol základom preskúmania návrhov opravných rozpočtov na rok 2015, ako aj doterajších rokovaní o platobnom pláne, čím sa preukázala spoločná vôľa dodržiavať VFR, vykonávať starostlivo prerokované právne základy a zabezpečiť financovanie nových programov; žiada, aby sa pokračovalo v duchu spolupráce medzi Komisiou a dvoma zložkami rozpočtového orgánu EÚ, a dúfa, že to v konečnom dôsledku povedie k riešeniu príčin nárastu počtu nevybavených prípadov, ktoré sú začlenené do rozpočtového postupu; očakáva, že v rovnakom duchu sa budú viesť rokovania o rozpočte na rok 2016 a že sa takisto v tomto duchu budú hľadať prostriedky na zvládnutie nových a nepredvídaných budúcich výziev;
48. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii.

**PRÍLOHA I: SPOLOČNÉ VYHLÁSENIE O DÁTUMOCH PRE ROZPOČTOVÝ
POSTUP A SPÔSOBOCH FUNGOVANIA ZMIEROVACIEHO VÝBORU
V ROKU 2015**

- A. V súlade s časťou A prílohy k Medziinštitucionálnej dohode medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou o rozpočtovej disciplíne, spolupráci v rozpočtových otázkach a riadnom finančnom hospodárení sa Európsky parlament, Rada a Komisia dohodli na týchto kľúčových dátumoch týkajúcich sa rozpočtového postupu na rok 2016:
1. Pred prijatím pozície Rady sa na 14. júla zvolá trialóg.
  2. Rada sa bude usilovať prijať svoju pozíciu a postúpiť ju Európskemu parlamentu do 38. týždňa (tretí septembrový týždeň), aby uľahčila včasné dosiahnutie dohody s Európskym parlamentom.
  3. Výbor Európskeho parlamentu pre rozpočet sa bude usilovať hlasovať o pozmeňujúcich návrhoch k pozícii Rady najneskôr do konca 42. týždňa (polovica októbra).
  4. Pred čítaním v Európskom parlamente sa na 19. októbra zvolá trialóg.
  5. Plénum Európskeho parlamentu bude hlasovať o svojom čítaní v 44. týždni (plenárne zasadnutie 26. – 29. októbra).
  6. Zmierovacie obdobie začne 29. októbra. V súlade s ustanoveniami článku 314 ods. 4 ZFEÚ skončí obdobie vyhradené na zmierovacie konanie 18. novembra 2015.
  7. Zmierovací výbor zasadne 9. novembra v priestoroch Európskeho parlamentu a 13. novembra v priestoroch Rady a zasadnutie môže v prípade potreby pokračovať, pričom tieto zasadnutia sa pripravujú na trialógu (príp. trialógoch). Trialóg je naplánovaný na 11. novembra. Ďalšie trialógy možno zavolať počas zmierovacieho obdobia trvajúceho 21 dní.
- B. Spôsoby fungovania Zmierovacieho výboru sú stanovené v časti E prílohy k uvedenej medziinštitucionálnej dohode.

PRÍLOHA II: SPOLOČNÉ VYHLÁSENIE O PLATOBNOM PLÁNE NA ROKY 2015 – 2016

Európsky parlament, Rada a Komisia, vychádzajúc zo spoločného vyhlásenia o platobnom pláne, ktoré sa schválilo v decembri 2014 v rámci dosiahnutej dohody o rozpočtoch na roky 2014 a 2015, a na základe dokumentu, ktorý Komisia predložila 23. marca 2015, spoločne posúdili aktuálny stav a výhľad v oblasti platieb v rámci rozpočtu EÚ.

Európsky parlament, Rada a Komisia sa dohodli na týchto krokoch:

1. Aktuálny stav

Európsky parlament a Rada berú na vedomie dôkladné posúdenie Komisie, ktoré poskytla v dokumente „Elements of a payment plan to bring the EU budget back onto a sustainable track“ (v prílohe), ako analytický základ pre určenie hlavných faktorov prispievajúcich k nárastu úrovne nesplatených žiadostí o platby ku koncu roka a pre dosiahnutie cieľa znížiť úroveň nesplatených faktúr s osobitným zameraním na vykonávanie programov politiky súdržnosti v rokoch 2007 – 2013.

- a) Obmedzenie v oblasti platobných rozpočtových prostriedkov schválených v predchádzajúcich rozpočtoch v spojení s cyklom vykonávania programov politiky súdržnosti viedlo k postupnému vytvoreniu neudržateľného objemu nesplatených žiadostí o platby ku koncu roka, ktorý na konci roka 2014 dosiahol bezprecedentnú úroveň 24,7 miliardy EUR. Inštitúcie však uznávajú, že vďaka náročným rozhodnutiam, ktoré sa prijali v súvislosti s rozpočtami na roky 2014 a 2015, sa tento objem do veľkej miery stabilizoval.
- b) Nedostatok prostriedkov na platby sa okrem toho premietol do pomalšieho vykonávania programov na roky 2014 – 2020 v rámci iných okruhov, najmä v súvislosti s plnením zmluvných záväzkov vyplývajúcich z minulých záväzkov, a teda s predchádzaním riziku úrokov z omeškania, a to v čase, keď by kľúčové programy mali prispievať k hospodárskemu rastu a zamestnanosti v Európe a posilňovaniu úlohy Únie na medzinárodnej scéne.

2. Výhľad

- c) Európsky parlament a Rada berú na vedomie výhľad na roky 2015 a 2016, ktorý predstavila Komisia: z analýzy vyplýva, že do konca roka 2016 by malo byť možné znížiť objem nesplatených žiadostí o platby na programy politiky súdržnosti v rokoch 2007 – 2013, ktoré zostanú ku koncu roka nesplatené, na úroveň približne 2 miliárd EUR, najmä s prihliadnutím na to, že programy politiky súdržnosti čoskoro dospejú do záverečnej fázy, a to pod podmienkou, že sa rozpočtové prostriedky na platby v rozpočte na rok 2016 schvália v dostatočnej výške. Tento krok by mal pomôcť predísť nepriaznivým dôsledkom a zbytočnému omeškaniu pri vykonávaní programov na roky 2014 – 2020.
- d) Európsky parlament a Rada zdôrazňujú, že sú pripravení odstrániť neudržateľný objem nesplatených žiadostí o platby na programy politiky súdržnosti v rokoch 2007 – 2013. Zaväzujú sa, že budú v plnom rozsahu spolupracovať, aby sa v rozpočte na rok 2016 schválili rozpočtové prostriedky na platby v takej výške, ktorá umožní splniť uvedený cieľ. Pri svojich rokovaniach vezmú do úvahy aktuálny výhľad, ktorý Komisia zohľadní a ďalej spresní vo svojich odhadoch

návrhu rozpočtu na rok 2016.

- e) Komisia bude naďalej pozorne monitorovať vývoj objemu nesplatených žiadostí o platby a v nutnom prípade navrhne vhodné opatrenia na zabezpečenie riadneho vývoja rozpočtových prostriedkov na platby v súlade so schválenými rozpočtovými prostriedkami na záväzky.
- f) Uvedené tri inštitúcie pripomínajú, že sú pripravené aktívne monitorovať stav vykonávania platieb počas celého roka 2015. Potvrdzujú, že v rámci pravidelnej výmeny názorov sú ochotné usporiadať 26. mája, 14. júla a 19. októbra tematické medziinštitucionálne stretnutia s cieľom zabezpečiť udržateľný rozpočtový proces. V tejto súvislosti by sa na uvedených medziinštitucionálnych stretnutiach mali riešiť aj dlhodobšie prognózy očakávaného vývoja platieb do konca aktuálneho viacročného finančného rámca, v súvislosti s ktorým sa od Komisie žiada, aby podľa potreby predložila alternatívne scenáre.
- g) Na účely uľahčenia procesu monitorovania aktuálneho stavu programov v rokoch 2007 – 2013 predloží Komisia v júli a októbri správu o plnení rozpočtu, a to v porovnaní s mesačnými prognózami na daný rok a v porovnaní s predchádzajúcim rokom, ako aj správu o vývoji objemu nesplatených žiadostí o platby v podokruhu 1b.
- h) Európsky parlament a Rada v snahe predísť v budúcnosti vzniku podobného objemu nesplatených žiadostí vyzývajú Komisiu, aby dôkladne sledovala vykonávanie programov na roky 2014 – 2020 a aby zaviedla systém včasného varovania. Komisia sa v záujme dosiahnutia tohto výsledku zaväzuje, že vyvinie vhodné nástroje, pomocou ktorých poskytne počas rozpočtového postupu priebežné prognózy platieb pre jednotlivé (pod)okruhy v rámci (pod)okruhov 1b, 2 a 5 a pre jednotlivé programy v rámci (pod)okruhov 1a, 3 a 4 zamerané na roky N a N+1, a to vrátane vývoja nesplatených faktúr a nesplatených záväzkov (RAL); tieto prognózy sa budú pravidelne aktualizovať na základe rozpočtových rozhodnutí a akéhokoľvek relevantného vývoja, ktorý bude ovplyvňovať platobné profily programov; prognózy platieb sa predstavia v júli v rámci medziinštitucionálnych stretnutí týkajúcich sa platieb, ako sa ustanovuje v bode 36 ods. 3 prílohy k medziinštitucionálnej dohode.
- i) Tento postup by mal rozpočtovému orgánu umožniť včas prijať potrebné rozhodnutia, ktorými sa v budúcnosti predíde vzniku neudržateľného objemu nesplatených žiadostí o platby ku koncu roka, a to pri plnom dodržiavaní a vykonávaní dohôd uzavretých v rámci viacročného finančného rámca a ročného rozpočtového postupu.

PRÍLOHA K PRÍLOHE II: Prvky platobného plánu zameraného na znovunastolenie udržateľnosti rozpočtu EÚ¹

Zhrnutie

Zvyšujúci sa rozdiel medzi schválenými platobnými rozpočtovými prostriedkami a minulými záväzkami, ktoré prijali európske inštitúcie, je jedným z hlavných trendov týkajúcich sa plnenia rozpočtu EÚ, a to najmä od roku 2012. Tento rozdiel v platbách viedol k viacerým negatívnym dôsledkom v rôznych oblastiach výdavkov a najmä **k rastúcemu objemu neuhradených žiadostí o platbu z programov politiky súdržnosti za obdobie 2007 až 2013 (okruh 1b), ktoré dosiahlo bezprecedentnú úroveň na konci roka 2014.**

Tento rastúci objem neuhradených žiadostí o platbu je spôsobený súbežným vyvrcholením programového cyklu 2007 – 2013 a znížením stropu platieb viacročného finančného rámca (VFR) v roku 2014 v situácii všeobecnej konsolidácie verejných financií v jednotlivých štátoch. Pre pochopenie tohto vývoja sú dôležité dva faktory.

Po prvé, **cyklické zvyšovanie žiadostí o platby spôsobené neprerušným vykonávaním programov politiky súdržnosti za obdobie rokov 2007 – 2013**, ktoré majú byť zaplatené v prvých rokoch VFR na roky 2014 – 2020. Po pomalom začiatku programov v rokoch 2007 – 2009, ktorý vyplynul (okrem iného) z účinkov finančnej krízy a prijímania protiopatrení, sa vykonávanie programov od roku 2012 zrýchlilo, pričom žiadosti o platby v oblasti politiky súdržnosti sa v roku 2013 zvýšili na historický rekord 61 miliárd EUR spôsobený lehotami na vykonávanie a pravidlami automatického rušenia viazanosti stanovenými v právnych predpisoch týkajúcich sa politiky súdržnosti².

Takýto prudký nárast žiadostí o platby v oblasti politiky súdržnosti za roky 2007 – 2013 v rámci rozpočtu EÚ bolo ťažké uspokojiť pri ostatných programoch vykonávaných bežným tempom, znížení stropu pre platby v roku 2014 a vzhľadom na prebiehajúcu fiškálnu konsolidáciu v členských štátoch.

Druhý kľúčový faktor tohto vývoja je **výrazné zníženie platobných stropov v novom VFR**, ktoré bolo obzvlášť prudké (o 8 miliárd EUR) v roku 2014. Výsledný nedostatok platobných rozpočtových prostriedkov ovplyvňuje nielen Súdržnosť (okruh 1b), ale aj ostatné oblasti výdavkov a najmä oblasti politiky Rast a zamestnanosť (okruh 1a), Globálna Európa (okruh 4) a Bezpečnosť (položka 3).

Aby bolo možné čeliť tejto výzve, Komisia zaviedla opatrenia na zabezpečenie aktívneho hospodárenia s nedostatočnými platobnými rozpočtovými prostriedkami, konkrétne: urýchlenie krokov na vrátenie akýchkoľvek neoprávnene vyplatených súm; obmedzenie nevyužitých súm na zvereneckých účtoch; zníženie mier predbežného financovania; najlepšie využitie maximálnych možných platobných lehôt; odloženie výziev na predkladanie návrhov/ponúk a súvisiaceho uzatvárania zmlúv a uprednostnenie krajín, na ktoré sa vzťahuje finančná pomoc.

¹ Autentickým znením tejto prílohy je anglické znenie.

² Toto je výsledkom tzv. „N+2“/„N+3“ pravidiel, podľa ktorých sa platby musia uskutočniť do dvoch (N+2 alebo troch (N+3) rokov po prijatí zodpovedajúcich záväzkov. Na konci roka 2013 platili dve pravidlá zrušenia viazanosti.

Rozpočtový orgán bol okrem toho včas informovaný o jednotlivých problémoch a vývoji a boli navrhnuté jednotlivé opravné rozpočty na zvýšenie povolených platobných rozpočtových prostriedkov.

Napriek zvýšeniu platobných rozpočtových prostriedkov prostredníctvom opravných rozpočtov schválených Parlamentom a Radou¹ a aktívnemu hospodáreniu s dostupnými platobnými rozpočtovými prostriedkami Komisiou **sa suma neuhradených žiadostí o platbu zvyšovala: za oblasť politiky súdržnosti za roky 2007 – 2013 na konci roku 2014 predstavovala 24,7 miliardy EUR².**

Vďaka zmierňujúcim opatreniam prijatým Komisiou bolo toto nahromadenie objemu neuhradených žiadostí o platbu z veľkej časti zvládnuté v ostatných oblastiach politik priamo riadených Komisiou. Väčšina platobných rozpočtových prostriedkov disponibilných v roku 2014 bola použitá na plnenie zmluvných povinností vyplývajúcich z predchádzajúceho programového obdobia a minimalizovali sa tak penále za oneskorené platby, ktoré sa však medziročne zvýšili päťnásobne (na 3 milióny EUR)³. Hoci sa týmito opatreniami zabránilo väčšiemu negatívnemu finančnému vplyvu na rozpočet EÚ, zahŕňali presun niekoľkých dátumov splatnosti platieb na rok 2015 s dosahom na oprávnené očakávania zainteresovaných strán, ktoré mohli byť nútené odložiť začatie svojich projektov a/alebo dočasne ich vo vyššej miere spolufinancovať.

Fáza uzavretia programov v oblasti politiky súdržnosti za roky 2007 – 2013 sa blíži. V roku 2014 sa celková úroveň žiadostí o platbu znížila na 53 miliárd EUR (zo 61 miliárd EUR v roku 2013). Vo svojich posledných prognózach (január 2015) členské štáty očakávajú, že v roku 2015 predložia žiadosti o platbu vo výške približne 48 miliárd EUR a v roku 2016 vo výške 18 miliárd EUR. Tieto čísla však nemožno považovať za ich nominálnu hodnotu, pretože v rokoch 2015 – 2016 bude v platnosti obmedzenie splatných žiadostí na 95 % celkového finančného krytia programu v súlade s príslušnými právnymi predpismi⁴. **Podľa odhadov Komisie budú výsledné splatné žiadosti o platbu predstavovať sumu 35 miliárd EUR v roku 2015 a 3,5 miliardy EUR v roku 2016.**

V rozpočte na rok 2015 je povolených takmer 40 miliárd EUR na platby za politiku súdržnosti za obdobie 2007 – 2013. Z tohto rozpočtu sa zaplatia nahromadené neuhradené žiadosti o platbu (24,7 miliardy EUR, čo predstavuje 62 % rozpočtu na politiku súdržnosti za obdobie 2007 – 2013), a nové žiadosti, ktoré sú doručené včas k dátumu splatnosti (podľa odhadov 35 miliárd EUR). V dôsledku toho **sa objem nahromadených neuhradených žiadostí o platbu na konci roku 2015 podľa odhadov zníži na úroveň 20 miliárd EUR.**

V tomto štádiu Komisia odhaduje, že na financovanie ostávajúcich žiadostí o platbu bude potrebných do 23,5 miliardy EUR pred uzatvorením a postupným vybavením neuhradených platieb. V návrhu rozpočtu na rok 2016 Komisia doladí platobné

---

¹ Celkové dodatočné platobné rozpočtové prostriedky povolené prostredníctvom opravných rozpočtov predstavovali v roku 2012 sumu 6,7 miliardy EUR, v roku 2013 11,6 miliardy EUR a v roku 2014 3,5 miliardy EUR.

² Suma neuhradených žiadostí o platbu za programy súdržnosti za obdobie 2007 – 2013 ku koncu roka sa zvýšila z 11 miliárd EUR v roku 2011 na 16 miliárd EUR v roku 2012, 23,4 miliardy EUR v roku 2013 až na 24,7 miliardy EUR v roku 2014.

³ Treba uviesť, že v prípade politik zdieľaného hospodárenia, ako je politika súdržnosti (kde Komisia uhrádza výdavky členských štátov), sa úroky z omeškania neuplatňujú.

⁴ Zvyšných 5 % sa zaplatí pri uzavretí programu, ku ktorému dôjde v rokoch 2017 – 2019, po hodnotení Komisie, že program sa úspešne implementoval a že nie sú potrebné žiadne úpravy.

rozpočtové prostriedky pre okruh 1b s cieľom zabezpečiť, aby sa to dosiahlo spolu s náležitým vykonávaním programov na roky 2014 – 2020.

Rozpočet na rok 2015 na politiku súdržnosti (mld. EUR)

Platobné rozp. prostriedky k dispozícii v rozpočte na rok 2015	(1)	39.5
- z toho neuhradené ku koncu roka 2014	(2)	24.7
- z toho prognóza na rok 2015 pri uplatnení prahu 95 %	(3)	~35
Očakávaný objem neuhradených žiadostí ku koncu roka 2015	(4)=(1)-(2)-(3)	~20

Rozpočet na rok 2016 na politiku súdržnosti (mld. EUR)

Očakávaný objem neuhradených žiadostí ku koncu roka 2015	(1)	~20
Maximálny objem ostávajúcich žiadostí o platbu, ktoré sa očakávajú pred uzavretím roku 2016	(2)	~3.5
Maximálny objem žiadostí o platbu, ktoré sa majú uhradiť z rozpočtu na rok 2016	(3)=(1)+(2)	~23.5

Podobne úroveň platobných rozpočtových prostriedkov, ktorá sa navrhne pre ostatné oblasti politik v rozpočte na rok 2016, by mala umožniť splniť povinnosti vyplývajúce z minulých záväzkov a minimalizovať riziko úrokov z oneskorených platieb, ale aj zabezpečiť primeranú úroveň vykonávania a uzatvárania zmlúv pre programy na roky 2014 – 2020.

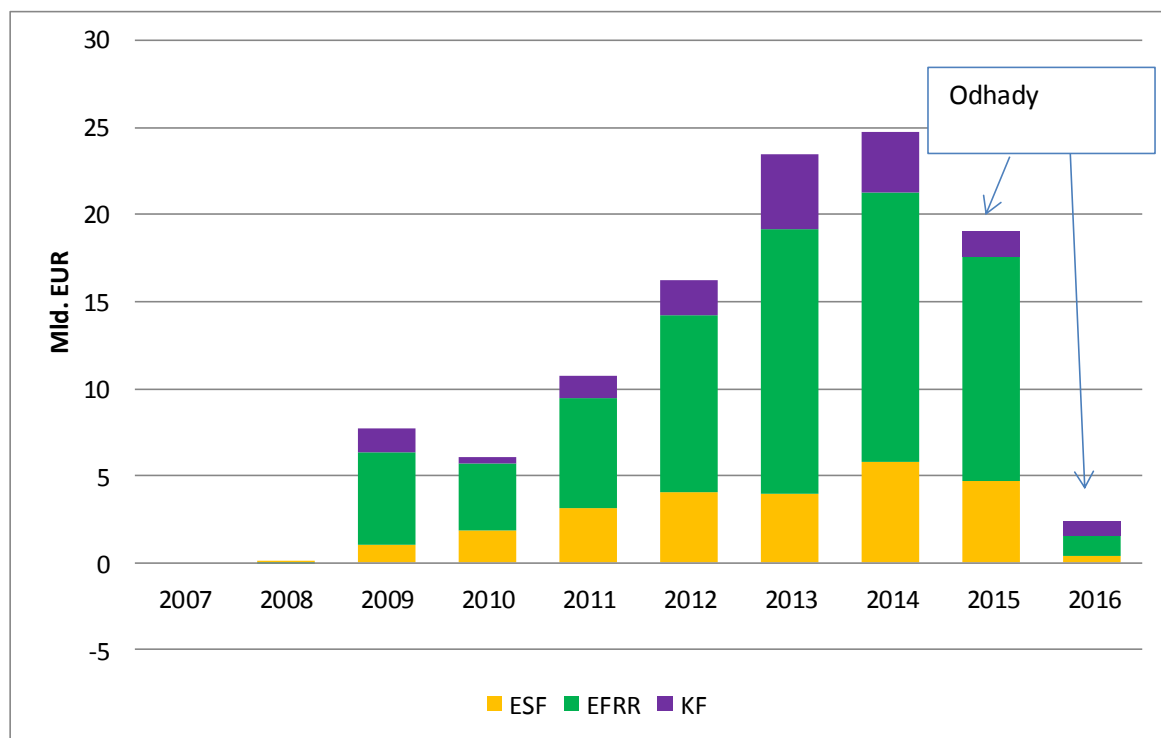
Vznik časového odstuhu medzi okamihom, keď je záväzok zaznamenaný a skutočnou platbou prijatého záväzku, sa dá vysvetliť viacročným charakterom významnej časti rozpočtu EÚ. Nahromadenie štrukturálneho objemu nesplatených záväzkov (tzv. „RAL“, skratka „*reste à liquider*“) je preto normálne a očakávané. Vzhľadom na zákonné lehoty na zaplatenie žiadostí Komisiou¹, koncentráciu žiadostí na konci roka spojenú s požiadavkou, aby sa predišlo rušeniu záväzkov a možným prerušeniam, sa určitá suma neuhradených žiadostí o platbu na konci roka považuje za „normálnu“. Rastúci počet nevyriešených prípadov v posledných rokoch však dosiahol „abnormálnu“ úroveň², ktorá si vyžaduje významný a rastúci podiel rozpočtu na nasledujúci rok a nie je udržateľná z hľadiska riadneho finančného hospodárenia.

Komisia odhaduje, že približne polovica nahromadených neuhradených žiadostí o platbu v oblasti politiky súdržnosti na konci rokov 2013 a 2014 bola „abnormálna“, to znamená spojená s nedostatkom platobných rozpočtových prostriedkov povolených v rozpočte, čím sa vytvoril efekt snehovej gule. S približujúcou sa fázou uzavretia programu bude v rokoch 2015 a 2016 potrebných menej prostriedkov na platby a objem neuhradených žiadostí sa automaticky zníži. Predpokladá sa, že množstvo prerušení a pozastavení sa zníži, keď programy dosiahnu fázu uzavretia. Pri objeme platobných rozpočtových prostriedkov na programy za roky 2007 – 2013 na úrovni približne 21,5 miliardy EUR na rok 2016 sa predpokladá, že neuhradené žiadosti o platbu budú na konci roka 2016 na úrovni približne 2 miliárd EUR.

¹ V právnych predpisoch týkajúcich sa politiky súdržnosti sa stanovuje zákonná lehota 60 dní.

² Definícia normálneho a abnormálneho objemu neuhradených žiadostí v časti 3.4 a 4.3.

Programy politiky súdržnosti 2007 – 2013: vývoj nahromadených neuhradených žiadostí o platbu ku koncu rokov 2007 – 2016

Potrebu postupne znížiť objem neuhradených žiadostí o platbu uznali obe zložky rozpočtového orgánu, teda Rada aj Európsky parlament, ktoré sa počas rokovaní o rozpočte na rok 2015 spoločne dohodli „znížiť úroveň nezaplatených účtov na konci roka na jej štrukturálnu úroveň v priebehu súčasného VFR, pričom sa osobitná pozornosť bude venovať na politike súdržnosti“ a že „začnú od roku 2015 vykonávať plán s cieľom znížiť úroveň nezaplatených účtov, ktoré zodpovedajú vykonávaniu programov z obdobia 2007 – 2013, na spoločne dohodnutú úroveň, a to do preskúmania súčasného viacročného finančného rámca v polovici jeho trvania“.

Tento dokument poskytuje pevný základ pre porozumenie oboch zložiek rozpočtového orgánu, ktoré by sa mali snažiť prijať rozhodnutia umožňujúce postupné zníženie „abnormálneho“ množstva nahromadených nezaplatených účtov za programy za roky 2007 – 2013 do konca roku 2016.

Tento platobný plán poskytuje tiež príležitosť na vyvodenie určitých záverov o rozpočtovom hospodárení pre budúcnosť:

1. Dohoda o opravnom rozpočte č. 2/2014¹ na konci roka 2014 bola veľmi dôležitá pre stabilizáciu objemu nahromadených neuhradených žiadostí o platbu na úroveň, ktorú je možno postupne eliminovať v priebehu dvoch rokov. Inštitúcie prevzali zodpovednosť zoči voči veľmi zložitej fiškálnej situácii v mnohých členských štátoch.
2. Opatrenia aktívneho rozpočtového hospodárenia Komisie sa ukázali byť nevyhnutné pre riešenie nedostatku platobných rozpočtových prostriedkov v mnohých oblastiach politiky. Tieto opatrenia budú musieť byť v platnosti tak

¹ Opravný rozpočet č. 2/2014 bol pôvodne predložený ako návrh opravného rozpočtu č. 3/2014.

dlho, ako bude potrebné, aby sa zabránilo neprimeraným narušeniam pre príjemcov a/alebo platbám úrokov z omeškania.

3. Hoci sa pri vykonávaní programov politiky súdržnosti opakuje cyklus, špičky a poklesy možno zmierniť vykonávaním programov čo najrýchlejšie už v počiatočnej fáze programového obdobia. To je potrebné najmä v súčasných ekonomických podmienkach, keď sú investície veľmi potrebné na podporu hospodárskej obnovy a konkurencieschopnosti.
4. Je potrebné pravidelné predkladanie žiadostí o platbu. Členské štáty by mali predchádzať zbytočným administratívnym zdržaniam pri posielaní žiadostí o platbu počas celého roka. Pravidelné predkladanie žiadostí o platbu zlepšuje rozpočtové hospodárenie a pomáha minimalizovať množstvo žiadostí na konci roka.
5. Na druhej strane dostatočné platobné rozpočtové prostriedky v rozpočte sú nevyhnutnou podmienkou riadneho plnenia rozpočtu a zabraňujú hromadeniu neutržateľného množstva neuhradených žiadostí o platbu na konci roka. Okrem toho bude treba v záujme plnenia právnych záväzkov Únie uplatňovať osobitnú a maximálnu flexibilitu, ako sa uviedlo v záveroch Európskej rady a vyhlásení predsedu Barrosa vo februári 2013. Navyše rozhodnutia rozpočtového orgánu by mali v čo najväčšej možnej miere umožniť hladký profil platieb počas trvania VFR.
6. Treba posilniť schopnosť stanovovať prognózy. Okrem rôznych analýz, ktoré už boli poskytnuté¹, bude Komisia bude ďalej zlepšovať svoje strednodobé a dlhodobé prognózy s cieľom identifikovať v ranej fáze, pokiaľ je to možné, pravdepodobné problémy. Obidve zložky rozpočtového orgánu bude najmä informovať hneď ako zistí, že vývoj vo vykonávaní programov na roky 2014 – 2020 predstavuje riziko pre bezproblémový profil platieb.

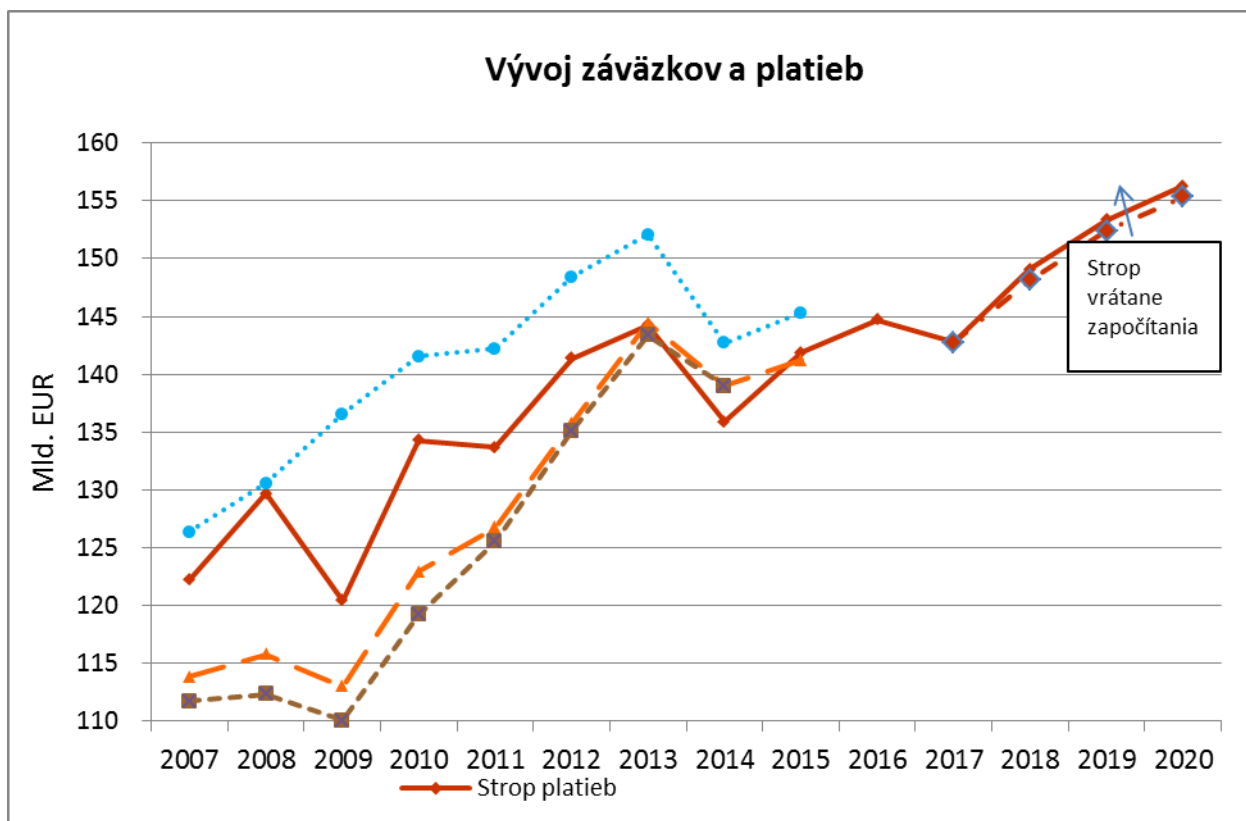
¹ Mesačné správy o predbežných platbách a nevybavených žiadostiach, Budget Forecast Alert (dvakrát za rok).

1. SÚVISLOSTI

Komisia bola od roku 2011 konfrontovaná s rastúcou úrovňou neuhradených žiadostí o platbu na konci roka, a to napriek plnému využitiu stropov platieb v rokoch 2013 a 2014 a použitiu rezervy na nepredvídané udalosti na platby v roku 2014. Hoci takmer všetky platobné rozpočtové prostriedky schválené v ročných rozpočtoch boli vyčerpané, objem naakumulovaných neuhradených žiadostí o platbu na konci roka v oblasti politiky súdržnosti (podokruh 1b) a v osobitných programoch v iných okruhoch (okruh 4 „Globálna Európa“) sa neustále zvyšuje.

Komisia na základe výzvy Parlamentu a Rady monitorovala situáciu počas celého roka a v posledných rokoch sa uskutočnili ad hoc medziinštitucionálne schôdze na posúdenie aktuálneho stavu. Od roku 2011 musela Komisia predkladať návrhy opravných rozpočtov (NOR) s cieľom výrazne zvýšiť úroveň platobných rozpočtových prostriedkov na riešenie nedostatku prostriedkov na platby. Počiatočné nižšie úrovne povolených platobných rozpočtových prostriedkov viedli k opakovaným návrhom opravných rozpočtov, čo spôsobilo, že rozhodovací proces o návrhu rozpočtu, ktorý by mal byť hlavným predmetom zmierovacieho konania, sa stal zložitejším. Opravné rozpočty boli odhlasované neskoro, čo zvýšilo náročnosť riadenia platobného procesu.

V kontexte konzistentne vyšších úrovní viazaných rozpočtových prostriedkov znázorňuje nasledujúci graf čoraz napätejšie ročné rozpočty, pokiaľ ide o platby a stropy a postupné znižovanie rozdielu medzi stropom platieb a schválenými rozpočtovými prostriedkami, čo vyvrcholilo v potrebe použitia rezervy na nepredvídané udalosti v roku 2014.

V decembri 2014 v rámci dosiahnutej dohody o rozpočtoch na roky 2014 a 2015 sa Európsky parlament a Rada dohodli na tomto spoločnom vyhlásení:

Inštitúcie súhlasia s cieľom znížiť úroveň nezaplatených účtov na konci roka na jej štruktúrálnu úroveň v priebehu súčasného VFR, pričom sa osobitná pozornosť bude venovať politike súdržnosti.

Aby sa dosiahol tento cieľ:

- *Komisia súhlasí s tým, že spolu so spoločnými závermi o rozpočte na rok 2015 predloží najaktuálnejší odhad úrovne nezaplatených účtov na konci roka 2014; Komisia zaktualizuje tieto číselné údaje a poskytne alternatívne scenáre v marci 2015, keď bude pre hlavné oblasti politik dostupný celkový prehľad o úrovni nezaplatených účtov na konci roka 2014;*
- *na tomto základe sa tri inštitúcie pokúsia dohodnúť na ciele pre maximálnu úroveň nezaplatených účtov na konci roka, ktorú možno považovať za udržateľnú;*
- *na tomto základe a pri súčasnom rešpektovaní nariadenia o VFR, schváleného finančného krytia programov, ako aj akejkoľvek inej záväznej dohody, tri inštitúcie začnú od roku 2015 vykonávať plán s cieľom znížiť úroveň nezaplatených účtov, ktoré zodpovedajú vykonávaniu programov z obdobia 2007 – 2013, na spoločne dohodnutú úroveň, a to do preskúmania súčasného viacročného finančného rámca v polovici jeho trvania. Na takomto pláne sa tri inštitúcie dohodnú včas pred predložením návrhu rozpočtu na rok 2016. Vzhľadom na mimoriadne vysokú úroveň nezaplatených účtov súhlasia tri inštitúcie s tým, aby sa zväzili akékoľvek možné prostriedky na zníženie ich úrovne.*
- *Komisia súhlasí s tým, aby každý rok svoj návrh rozpočtu doplnila dokumentom, v ktorom sa zhodnotí úroveň nezaplatených účtov a vysvetlí, ako sa prostredníctvom návrhu rozpočtu umožní zníženie tejto úrovne a o koľko. V tomto každoročnom dokumente sa zhodnotí pokrok, ktorý sa doteraz dosiahol, a navrhnú sa úpravy plánu v súlade s aktualizovanými číselnými údajmi.*

Hneď po spoločnom vyhlásení Komisia 15. decembra 2014 predložila aktualizovaný odhad úrovne neuhradených žiadostí o platbu na konci roka 2014, ktorý je uvedený v prílohe 1.

Tento dokument poskytuje prehľad o stave plnenia na konci roka 2014 a zameriava sa na objem nahromadených neuhradených žiadostí v programoch politiky súdržnosti za obdobie 2007 – 2013 s cieľom znížiť ho na dohodnutú úroveň do preskúmania v polovici súčasného viacročného finančného rámca v roku 2016. Zaoberá sa tiež vývojom neuhradených žiadostí v ostatných okruhoch, hoci tento problém je oveľa menej akútny v zmysle absolútnej veľkosti ako v okruhu 1b: objem neuhradených žiadostí o platbu v ostatných okruhoch koncom roka 2014 predstavoval približne 1,8 miliardy EUR.

2. STAV KU KONCU ROKA 2014

2.1. Plnenie na konci roka 2014

Na konci roka 2014 plnenie platobných rozpočtových prostriedkov (pred prenosmi) predstavovalo 134,6 miliardy EUR (99 % konečného objemu schválených rozpočtových prostriedkov v rozpočte na rok 2014). Nedostatočné plnenie platieb (po prenosoch) je historicky najnižšie zaznamenané a dosiahlo úroveň 32 miliónov EUR v porovnaní so 107 miliónmi EUR v roku 2013 a 66 miliónmi EUR v roku 2012. Takáto vysoká úroveň plnenia napriek neskorému prijatiu návrhu opravného rozpočtu č. 3/2014 je potvrdením prísnych obmedzení týkajúcich sa platobných rozpočtových prostriedkov, najmä na ukončenie programov na obdobie 2007 – 2013. V mnohých prípadoch boli prostriedky v príslušných rozpočtových riadkoch zvýšené o rozpočtové prostriedky pôvodne plánované na platby predbežného financovania nových prijatých programov na roky 2014 – 2020.

Počas roku 2014 sa platobné rozpočtové prostriedky na programy politiky súdržnosti za obdobie 2007 – 2013 zvýšili o sumu 4,6 miliardy EUR, z toho 2,5 miliardy EUR prostredníctvom návrhu opravného rozpočtu č. 3/2014, 0,6 miliardy EUR prostredníctvom koncoročného presunu¹ a 1,5 miliardy EUR prostredníctvom vnútorných presunov z programov na roky 2014 – 2020. Tieto zvýšenia prispeli na konci roka 2014 k stabilizácii objemu neuhradených žiadostí za programy politiky súdržnosti za obdobie 2007 – 2013.

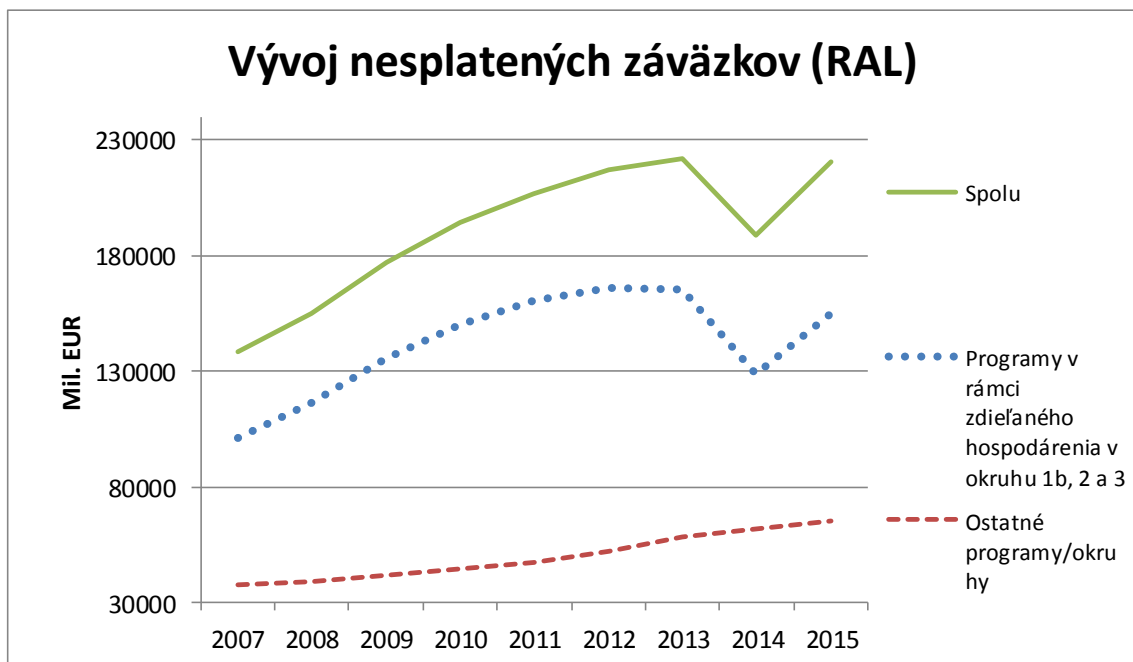
Vysoký objem nevyužitých viazaných rozpočtových prostriedkov bol prenesený alebo preprogramovaný do roku 2015, a to nielen v rámci politiky súdržnosti, ale aj v programoch rozvoj vidieka (okruh 2) a migrácia a bezpečnosť (okruh 3). V dôsledku toho sumy nesplatených záväzkov (RAL) klesli na konci roka 2014 na 189 miliárd EUR, čo predstavuje zníženie o 32 miliárd EUR v porovnaní s úrovňou ku koncu roka 2013. Toto zníženie je však trochu umelé, keďže vyplýva najmä z nedostatočného plnenia viazaných rozpočtových prostriedkov na programy na roky 2014 – 2020 prenesených a preprogramovaných na rok 2015 a nasledujúce roky, keď sa znovu „objavia“. Ak by všetky rozpočtové prostriedky na nové programy boli viazané v roku 2014, nesplatené záväzky by ostali na úrovni oveľa bližšej k stavu v roku 2013 (224 miliárd EUR).

Nasledujúci graf znázorňuje vývoj úrovne nesplatených záväzkov (RAL) za obdobie rokov 2007 – 2014 a prognózu ich úrovne ku koncu roka 2015 pre rozpočet ako celok, ako aj pre programy v rámci zdieľaného hospodárenia v rámci okruhov 1b, 2 a 3 a iné programy/okruhy. Ako sa uvádza v grafe, očakáva sa, že na konci roka 2015 sa celková úroveň nesplatených záväzkov dostane späť na úroveň porovnateľnú s úrovňou na konci roka 2013. Z grafu však vidno tiež rozdiely medzi programami v rámci zdieľaného hospodárenia v rámci okruhov 1b, 2 a 3, v prípade ktorých má úroveň nesplatených záväzkov na konci roka 2015 v porovnaní s rokom 2013 podľa očakávaní klesnúť, a ostatnými programami/okruhmi, v ktorých sa ku koncu roka 2015 pravdepodobne zvýši.

---

¹ DEC 54/2014.

2.2. Zmierňujúce opatrenia prijaté v roku 2014

Dňa 28. mája 2014 Komisia predložila návrh opravného rozpočtu č. 3/2014, v ktorom sa požadujú dodatočné platobné rozpočtové prostriedky na rok 2014. Po dlhodobom procese prijímania bol 17. decembra 2014 NOR č. 3/2014 nakoniec schválený. Počas čakania na prijatie opravného rozpočtu počas roka 2014 Komisia zaviedla sériu zmierňujúcich opatrení s cieľom splniť právne povinnosti vyplývajúce z minulých záväzkov a spustiť novú generáciu programov v rámci výnimočne prísneho rozpočtového rámca.

Aby sa dohodnuté politiky mohli vykonávať s rozpočtovými prostriedkami schválenými v rozpočte, Komisia uplatnila prístup aktívneho rozpočtového hospodárenia, pričom zohľadňuje tri hlavné zásady:

- minimalizovať finančný dosah úrokov z omeškania a prípadných dlhov na rozpočet EÚ;
- maximalizovať vykonávanie programov;
- minimalizovať potenciálne negatívny vplyv rozhodnutí na tretie strany a hospodárstvo ako celok.

Preto opatrenia na zabezpečenie aktívneho hospodárenia s nedostatočnými platobnými rozpočtovými prostriedkami zahŕňajú: aktívne vymáhanie akýchkoľvek neoprávnene vyplatených súm; obmedzenie nevyužitých prostriedkov na zvereneckých účtoch; zníženie miery predbežného financovania; najlepšie využitie maximálnych povolených lehôt na platby; odloženie výziev na predkladanie návrhov/ponúk a súvisiaceho uzatvárania zmlúv.

Zmierňujúce opatrenia pomohli Komisii ochrániť svoj status prvotriedneho investora a povesť spoľahlivého a bezpečného partnera. Komisia dokázala v najvyššej možnej miere minimalizovať negatívne účinky nedostatku platobných rozpočtových prostriedkov, napríklad čo sa týka obmedzenia sumy úrokov z omeškania. Napriek takmer päťnásobnému zvýšeniu v porovnaní s rokom 2013 bola suma úrokov z omeškania na konci roka 2014 stále nízka (3 milióny EUR). Relatívne výraznejší nárast v okruhu 1a (Konkurencieschopnosť pre rast a zamestnanosť) a okruhu 4

(Globálna Európa), ako sa uvádza v nasledujúcej tabuľke, ilustruje tlak vyvíjaný na platobné rozpočtové prostriedky.

Zaplatené úroky z omeškania (v EUR)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Okruh 1a	294 855	157 950	173 748	329 615	137 906	243 748	1 047 488
Okruh 1b	1 440	5 324	6 220	11 255	31 726	71 620	103 960
Okruh 2	27 819	1 807	9 576	15 713	61 879	30 991	61 985
Okruh 3	13 417	59 852	48 673	50 397	29 375	13 060	7 252
Okruh 4	250 204	178 468	257 818	1 266 425	335 820	247 786	1 797 825
Okruh 5	43 915	442 678	237 367	60 825	142 254	46 187	8 614
Celkom	631 651	846 079	733 403	1 734 230	738 960	653 392	3 027 124

Úroky za oneskorené platby v rámci politiky súdržnosti (okruh 1b) nie sú vysoké, pretože zdieľané hospodárenie tvorí hlavnú časť tejto okruhu a nevedie k úrokom z omeškania. Pokiaľ však ide o dôveryhodnosť, nedodržovanie zákonných lehôt v prípade politík v rámci zdieľaného hospodárenia je veľmi škodlivé.

3. TERMINOLÓGIA

V tejto časti sú vysvetlené viaceré termíny použité v tomto dokumente.

3.1. Projektový cyklus

Pred schválením operačného programu alebo projektu Komisia vyhradí rozpočtové prostriedky vytvorením záväzku v rozpočtovom riadku na danú sumu. Touto transakciou sa spotrebuje časť povolených viazaných rozpočtových prostriedkov.

Podpis zmluvy v prípade projektu alebo schválenie operačného programu vedie k určitej úrovni predbežného financovania, čo umožňuje príjemcovi začať projekt bez toho, aby si musel požičovať. Dosiahnutie stanovených čiastkových cieľov príjemcovi umožňuje predkladať priebežné žiadosti o platbu a uhradenie jeho výdavkov súvisiacich s programom.

Keď sa však dosiahne určitý stupeň vykonávania v prípade veľkých programov, ako sú napríklad programy v oblasti výskumu (Horizont 2020), štrukturálnych fondov, Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo a rozvoj vidieka, priebežné žiadosti o platby nevedú k platbám, pretože sa na ne vzťahuje predbežné financovanie. Okrem toho podiel z celkových finančných prostriedkov zaviazaných na projekt alebo program sa vypláca až pri uzatváraní, keď Komisia overí, že všetka práca bola vykonaná v súlade s pôvodnou dohodou. Ak to tak nie je, viazanosť prostriedkov sa čiastočne zruší. V určitých prípadoch môže Komisia tiež vydať príkazy na vymáhanie s cieľom získať späť vyplatené sumy, ktoré neboli oprávnené.

3.2. Nesplatené záväzky (RAL)

Nesplatené záväzky sa obyčajne označujú ako RAL (skratka francúzskeho spojenia „*Reste à Liquider*“). Je to časť záväzku, ktorá v danom čase nebola spotrebovaná žiadnou platbou. V prípade viacročných projektov sú záväzky prijaté na začiatku projektu s obmedzeným predbežným financovaním, zatiaľ čo priebežné platby sa uskutočňujú v neskoršej fáze, keď sa projekt vykonáva, a záverečná platba sa uskutoční pri uzavretí projektu.

Veľká časť rozpočtu EÚ sa týka investícií, ktorých vykonávanie je rozložené na niekoľko rokov. Rozdiel medzi viazanými a platobnými rozpočtovými prostriedkami povolenými v ročnom rozpočte určuje zmenu v celkovej úrovni nesplatených záväzkov. Naopak rýchlosť, ktorou záväzky rastú a tempo vykonávania programu určujú normálny vývoj nesplatených záväzkov. Nesplatené záväzky sa tiež zvyšujú, keď sú v rozpočte nedostatočné platobné rozpočtové prostriedky, a to bez ohľadu na tempo vykonávania. V tomto prípade je výsledkom zvýšenie úrovne neuhradených žiadostí o platbu na konci roka.

Pomer medzi nesplatenými záväzkami a záväzkami za daný rok je dobrým ukazovateľom na porovnanie množstva nesplatených záväzkov na osobitné programy s ich finančným krytím. Napríklad v prípade ročných programov a akcií, ako je Erasmus alebo humanitárna pomoc, je pomer nesplatených záväzkov k záväzkom nižší ako jedna, čo znamená, že väčšina záväzkov je splatených v danom roku. Na druhej strane v prípade programov politiky súdržnosti sa pomer nesplatených záväzkov k záväzkom pohybuje od 2½ do 3, čo odráža vplyv pravidiel automatického rušenia viazanosti stanovených v právnych predpisoch (tzv. pravidlo N+2 / N+3, pozri časť 4.1). V niektorých programoch v rámci okruhu 4 je tento pomer vyšší z dôvodu komplexného cyklu rokovaní spojených s vykonávaním. Pri svojich žiadostiach o platby Komisia tieto ukazovatele zohľadňuje.

3.3. Obmedzenia hotovostného toku a nedostatočné platobné rozpočtové prostriedky

Hotovostný tok Komisie je väčšinou určovaný sumami, ktoré sa od členských štátov požadujú mesačne podľa pravidiel týkajúcich sa vlastných zdrojov. Komisia si nemôže požičiavať peniaze na pokrytie nedostatku hotovosti. Obmedzenia hotovostných tokov môžu viesť k dočasným oneskoreniam platieb príjmom prostriedkov z EÚ napriek skutočnosti, že v rozpočte na rozpočtový rok sú povolené dostatočné platobné rozpočtové prostriedky. Toto sa môže stať zvyčajne v prvej polovici roka, pretože suma neuhradených žiadostí o platbu na konci predchádzajúceho roka a tých, ktoré sa majú uhradiť v prvých mesiacoch bežného roka (napríklad pre Európsky poľnohospodársky záručný fond), je vyššia ako maximálny mesačný prílev vlastných zdrojov sprístupnených Komisii. Keďže neuhradené žiadosti o platbu z predchádzajúceho roka sa postupne znižujú a mesačný prílev zdrojov pokračuje neskôr v priebehu roka, obmedzenie hotovostného toku už nie je výrazné v nasledujúcich mesiacoch roka.

Obmedzenia hotovostného toku na začiatku roka ešte viac zhoršuje nedostatok platobných rozpočtových prostriedkov, keďže mesačné požiadavky o finančné prostriedky vychádzajú z príjmov stanovených v aktuálnom schválenom rozpočte pred prijatím opravných rozpočtov zvyšujúcich úroveň platieb, k čomu zvyčajne dochádza ku koncu roka.

V závislosti od presného dátumu prijatia (t. j. pred alebo po 16. novembri daného roka) by zodpovedajúca dodatočná žiadosť o vlastné zdroje na pokrytie dodatočných platobných rozpočtových prostriedkov schválených v opravných rozpočtoch prijatých na konci roka mohla viesť k dostupnosti hotovosti len na začiatku nasledujúceho rozpočtového roka, čo by mohlo spôsobiť ťažkosti v súvislosti s plnením opravných rozpočtov v tom istom roku.

3.4. Objem neuhradených žiadostí o platbu na konci roka

Na konci každého roka sa hromadia neuhradené žiadosti o platby, tzn. žiadosti, ktoré poslali príjemcovia finančných prostriedkov EÚ a ktoré sa musia uhradiť v určitej lehote (spravidla najneskôr do 2 mesiacov), ktoré však zatiaľ neboli uhradené¹. Toto môže mať jednu z nasledujúcich troch príčin:

- a) pretrvávajúce prerušenia/pozastavenia: Platby boli v prípade určitých príjemcov alebo programov prerušené alebo pozastavené. Prerušenia platieb sú zvyčajne krátkodobé formálne úkony, prostredníctvom ktorých Komisia odkladá platby, pretože čaká na chýbajúce informácie alebo kontrolu systému riadenia a kontroly.
- b) Časové hľadisko: Žiadosti o platbu neboli uhradené, pretože boli predložené až v posledných dňoch roka, takže nebol dostatočný čas na spracovanie pred koncom roka.
- c) Chýbajúce prostriedky: Žiadosti o platbu neboli uhradené, pretože povolené platobné rozpočtové prostriedky v príslušnom rozpočtovom riadku boli vyčerpané.

Časť objemu neuhradených žiadostí o platbu sa považuje za normálnu (pozri body a) a b)). Nárast „abnormálneho“ objemu nahromadených neuhradených žiadostí o platbu, z ktorých väčšina patrí do oblasti politiky súdržnosti, je spojený s nedostatkom platobných rozpočtových prostriedkov (bod c)) a situáciu ovplyvňujú aj obmedzenia hotovostných tokov na začiatku roka (pozri vyššie časť 3.3). V časti 4 je bližšie opísaný prípad politiky súdržnosti.

4. OKRUH 1B: VÝVOJ OBJEMU NEUHRADENÝCH ŽIADOSTÍ O PLATBU A VÝHĽAD

Predmetom tejto kapitoly je konkrétny prípad politiky súdržnosti (okruh 1b). Najskôr sú opísané hlavné črty štrukturálnych fondov a vysvetlené, ako v dôsledku osobitných udalostí v minulosti alebo v súvislosti s legislatívnou oblasťou vznikla súčasná komplikovaná situácia. Ďalej táto kapitola skúma, ako by sa dal vymedziť „normálny“ objem neuhradených žiadostí, a poskytuje podrobnú analýzu situácie na konci roka 2014.

4.1. Vykonávanie štrukturálnych fondov 2007 – 2013

Štrukturálne fondy 2007 – 2013: hlavné črty

Projekty financované z okruhu 1b sa realizujú v rámci operačných programov. Tieto operačné programy navrhujú členské štáty a rokuje o nich a prijíma ich Komisia na začiatku obdobia, a to na celú dĺžku obdobia. Každý operačný program sa vykonáva v rámci zdieľaného hospodárstva prostredníctvom individuálnych projektov. To znamená, že členské štáty uskutočňujú projekty v rámci týchto fondov. Komisia sa zúčastňuje na práci monitorovacích výborov, pričom má poradnú úlohu pri výbere projektov a vykonávanie projektov monitoruje prostredníctvom ročných správ o vykonávaní.

---

¹ Neuhradené sumy vyplývajúce zo zníženia sadzieb predbežného financovania, ktoré klesli pod zákonné/bežné minimum, nie sú zahrnuté do súčasnej definície „neuhradených žiadostí o platbu“: v prípade mnohých programov sa však toto zníženie sadzieb predbežného financovania už uplatňovalo v roku 2014 (v niektorých prípadoch dokonca už v roku 2013), aby sa platby odsunuli na neskorší dátum.

Programy sa spolufinancujú z rozpočtu EÚ, čo znamená, že Komisia neplatí náklady programu v celej výške. Členské štáty si musia nájsť spolufinancovanie (match-funding) na financovanie časti programu.

Potom, ako je program prijatý, sa Európska únia zmluvne zaviazala na celé obdobie. Komisia v rokoch 2007 až 2013 každý rok pred koncom apríla automaticky zaviazala rozpočtové prostriedky na základe finančného plánu programu, a nie skutočného vykonávania projektov v rámci programu. Keďže platby EÚ nesmú nikdy presiahnuť výšku viazaných rozpočtových prostriedkov EÚ, výdavky sú oprávnené od začiatku obdobia (t. j. dokonca pred prijatím programu) do konca obdobia oprávnenosti.

Po schválení programu Komisia vyplatí sumu v rámci predbežného financovania. Tieto sumy sa vyplácajú automaticky členskému štátu, ktorému sú k dispozícii až do zúčtovania pri ukončení.

Počas realizácie rôznych projektov členské štáty predkladajú prostredníctvom svojich certifikačných orgánov žiadosti o priebežné platby. Žiadosti o priebežné platby uhrádza Komisia na základe platnej miery spolufinancovania a za predpokladu, že nebolo rozhodnuté o prerušení ani pozastavení.

Tento mechanizmus sa používa tak dlho, pokiaľ celková suma predbežného financovania, ktorú vyplatila Komisia, a žiadosti členských štátov o priebežné platby v súvislosti s programami nedosiahnu 95 % podielu rozpočtových prostriedkov programov. Po dosiahnutí tohto stropu môže daný členský štát ešte zasielať žiadosti o platby, používajú sa však na zúčtovanie akéhokoľvek neuhradeného predbežného financovania. Zostatok sa vyrovná pri ukončení programu. Členské štáty musia odôvodniť oprávnené výdavky na pokrytie sumy predbežného financovania, ktorú dostali na začiatku obdobia, a sumy, ktorú si ponechali na ukončenie (5 % celkových pridelených prostriedkov).

Po skončení obdobia oprávnenosti začína 15-mesačné obdobie, počas ktorého je potrebné pripraviť a Komisii predložiť dokumenty o ukončení a požiadať o vyrovnanie konečnej platby. Skôr, ako môže byť uskutočnená konečná platba, Komisia preskúma súbor záverečných dokumentov (tzn. vyhlásenie o ukončení, záverečná správa o vykonávaní a konečná žiadosť). Keďže tieto dokumenty majú byť predložené do 31. marca 2017, rozhodnutie o ukončení (a súvisiace záverečné platby) bude prijaté niekedy medzi rokmi 2017 a 2019.

V závislosti od výsledkov tohto postupu sa 5 % zachovaných na toto ukončenie použije na zaplatenie neuhradených žiadostí o platbu. Inak Komisia nevyplatí pri ukončení plnú sumu. Viazanosť sumy, ktorá nebola uhradená, sa zruší. Ak opravy presahujú 5 %, Komisia vymáha nenáležité vyplatenú sumu.

Pravidlo N+2/N+3

Pravidlo N+2/N+3 bolo prvýkrát zavedené na programové obdobie 2000 – 2006. Toto pravidlo stanovuje, že záväzok prijatý v roku N musí pokryť tá istá suma v rámci žiadosti o predbežné financovanie a žiadosti o priebežnú platbu do 31. decembra N+2 (pravidlo N+2). Napríklad záväzok prijatý v roku 2012 musí byť v plnej miere pokrytý žiadosťami o platbu do 31. decembra 2014. Viazanosť nepoužitej sumy sa zruší, čo znamená, že členský štát príde o finančné prostriedky. V súčasnosti však neexistuje záznam o prípadoch výrazného zrušenia záväzkov N+2/N+3 za celé obdobie existencie štrukturálnych fondov.

Účelom tohto pravidla je zaručiť finančnú disciplínu pri hospodárení s finančnými prostriedkami z fondov EÚ. Keďže záväzky sa prijímajú automaticky po tom, ako je schválený program, toto pravidlo zaväzuje členské štáty k tomu, aby projekty realizovali dynamicky, a predišli tak problémom na konci cyklu. Vďaka tomuto pravidlu môžu okrem toho platby prebiehať plynulejšie, pretože členské štáty sú povinné predkladať žiadosti o platby v pravidelných intervaloch. Ako je však vysvetlené v nasledujúcej kapitole, „zmiernenie“ pravidla, najmä v dôsledku finančnej krízy v roku 2008, znížilo jeho regulačný účinok.

Toto pravidlo spôsobuje hromadenie žiadostí o platbu na konci roka: Členské štáty musia žiadosti o platbu posilať do polnoci 31. decembra prostredníctvom špeciálneho informačného systému. Hoci sa od nich na základe právnych predpisov vyžaduje, aby žiadosti posielali pravidelne v priebehu roka¹, zo skúsenosti z minulosti vyplýva, že mnohé štáty odkladajú zasielanie žiadostí o veľké sumy na posledné týždne v roku.

4.2. Charakter žiadostí o platby v programovom období 2007 – 2013

Hlavné hybné sily platobného cyklu

Na začiatku obdobia sa vyplácajú veľké sumy v rámci predbežného financovania, po ktorých sa počas niekoľkých rokov uhrádzajú relatívne nízke priebežné platby, keď sa vytvárajú štruktúry programov a začína sa realizácia projektov. Keďže účinky pravidla N+2/N+3 sa začínajú dostavovať najskôr až na konci tretieho roka programového obdobia, nie je dôvod ponáhľať sa na jeho začiatku s predkladaním žiadostí. Okrem toho sa z predbežného financovania naďalej pokrýva prevažná časť záväzkov prijatých na začiatku programového obdobia. Približne 2 až 3 roky pred jeho koncom, keď programy dosiahnu pokročilú úroveň a žiadosti o platbu sa predkladajú v plnom rozsahu, začne rásť ročná miera priebežných platieb. Vrcholné obdobie nastáva na konci obdobia, resp. na začiatku nasledujúceho programového obdobia a po ňom miera v nasledujúcich rokoch klesne takmer na nulu, keď programy dosiahnu 95 % strop. Ako bolo uvedené vyššie, záverečné platby sa uhrádzajú jeden až tri roky po skončení obdobia oprávnenosti.

Odchýlky

Cyklický charakter miery priebežných platieb sa zvýšil v dôsledku týchto troch zmien legislatívneho rámca vzťahujúceho sa na programové obdobie 2007 – 2013:

1. Zmena N+3 na N+2. V rámci kompromisného balíka, ktorým sa vytvoril VFR na roky 2007 – 2013, sa na nové členské štáty, ako aj na Grécko a Portugalsko vzťahovalo na tranže záväzkov za 2007 – 2010 pravidlo N+3 a neskôr až do konca obdobia pravidlo N+2. To znamená, že do konca roka 2013 museli členské štáty pokryť dve tranže záväzkov: tranžu za rok 2010 a tranžu za rok 2011. Členské štáty samozrejme nečakali s vykonávaním programov a predkladaním žiadostí o platbu automaticky do termínu rušenia záväzkov, takže v roku 2013 sa počet žiadostí o platbu nezdvajásobil. V dôsledku tohto pravidla bolo však vrcholné obdobie 2013 citelne intenzívnejšie, pričom v nasledujúcich rokoch sa dostavil účinok presahovania vyplývajúci z čoraz väčšieho objemu naakumulovaných neuhradených platieb.

---

¹ Článok 87 nariadenia (ES) č. 1083/2006: „[...] že žiadosti o priebežné platby boli v najväčšej možnej miere zoskupené [...] v troch rôznych termínoch ročne.“

2. Od členských štátov sa požadovalo, aby vykonali kontrolu dodržiavania právnych požiadaviek v prípade ich systémov kontroly používania finančných prostriedkov. Výsledky kontroly dodržiavania požiadaviek musela schváliť Komisia. Žiadosti o priebežné platby síce mohli byť predkladané, Komisia ich však mohla uhradiť len po schválení hodnotenia súladu. Hoci väčšina programov bola schválená v roku 2007, predkladanie žiadostí (alebo aspoň ich uhrádzanie zo strany Komisie) bolo odložené a v roku 2008 neboli uhradené takmer žiadne priebežné platby.
3. Reakciou na finančnú krízu bola dôrazná požiadavka členských štátov, aby sa v súvislosti s pravidlom N+2/N+3 neutralizovala tranža záväzkov za rok 2007. Komisia s tým súhlasila, ale namiesto odloženia prahu zrušenia záväzkov v prípade tranže za rok 2007 o jeden rok boli ešte viac oslabené pravidlá N+2/N+3 na základe jednomyselného hlasovania Rady, takže povinnosť týkajúca sa tranže za rok 2007 bola rozložená na 6 šestín, a to na celú dĺžku obdobia. Vďaka takzvanému „gréckemu pravidlu“ bolo možné predložiť menej žiadostí o platbu na začiatku obdobia, čo vyrovnal ich väčší počet na konci obdobia.

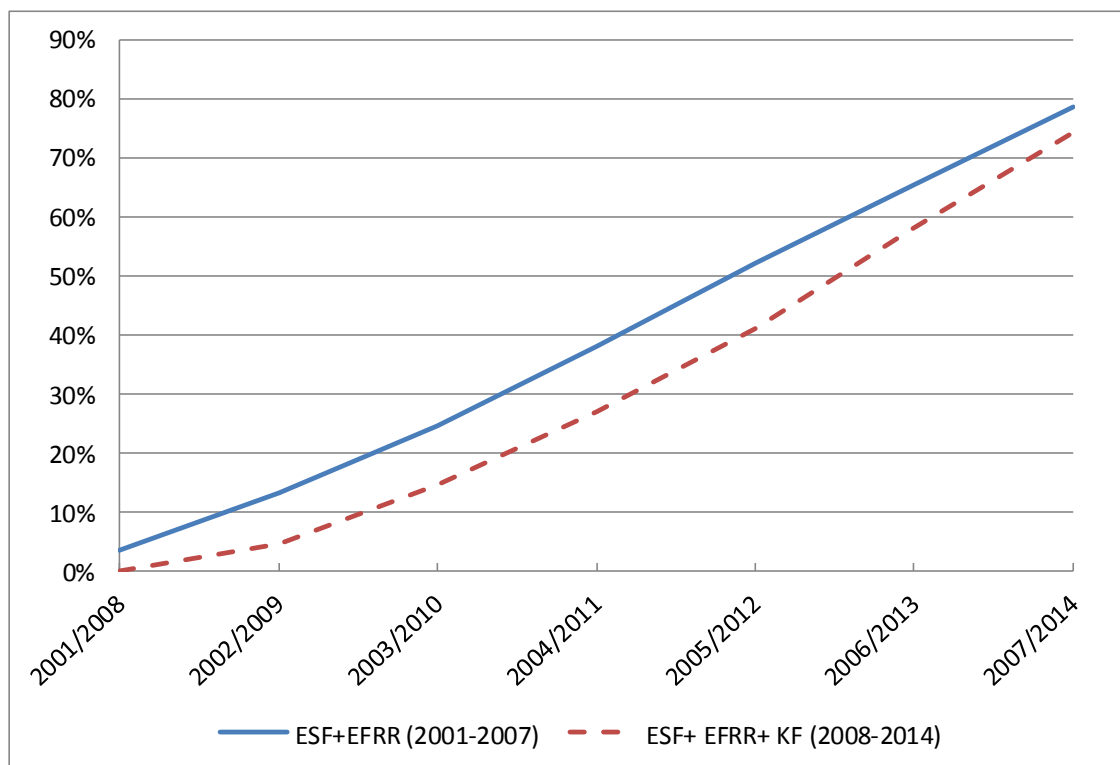
Navyše bolo, tiež v dôsledku krízy, obdobie oprávnenosti výdavkov v prípade programov za obdobie 2000 – 2006 predĺžené z konca roka 2008 na rok 2009 (zmenou rozhodnutia Komisie o schválení programu), takže členské štáty sa naďalej sústreďovali na vykonávanie programov obdobia 2000 – 2006. To spôsobilo, že vykonávanie programov obdobia 2007 – 2013, ako aj predkladanie súvisiacich žiadostí o priebežné platby za toto obdobie sa oneskorilo.

Porovnanie programov za obdobie 2000 – 2006 s programami obdobia 2007 – 2013

Zatiaľ čo v programovom období 2007 – 2013 sa prešlo na konci štvrtého roka z pravidla N+3 na pravidlo N+2, v programovom období 2000 – 2006 platilo len pravidlo N+2, i keď v roku 2004 boli urobené určité úpravy v dôsledku pristúpenia 10 nových členských štátov.

Nasledujúci graf porovnáva kumulatívny súčet platieb priebežného financovania za obdobie 2000 – 2006, ktoré boli uhradené počas rokov 2001 až 2007, vyjadrený ako percentuálny podiel z celkového finančného krytia, s kumulatívnym súčtom platieb priebežného financovania za obdobie 2007 – 2013, tiež vyjadreným v % ako podiel z celkového finančného krytia.

Graf 1: Ročný priebeh kumulatívneho súčtu platieb priebežného financovania (v 1-ročných odstupoch): obdobie 2000 – 2006 (EÚ15) vs. obdobie 2007 – 2013 (% z celkového finančného krytia mimo predbežného financovania)

Ako ukazuje graf, kumulatívny súčet platieb v súvislosti s programami z rokov 2007 – 2013 bol konštantne pod úrovňou obdobia 2000 – 2006, hoci sa ku koncu obdobia k tejto úrovni priblížil. Tieto oneskorené platby v prípade programov 2007 – 2013 boli výsledkom kombinácie vyššie opísaných faktorov. Táto kombinácia vysvetľuje nedostatočné využívanie platobných rozpočtových prostriedkov, ako aj strop platieb na začiatku obdobia, pretože profil platieb za programy z obdobia 2000 – 2006 sa použil ako referenčná hodnota na stanovenie stropov.

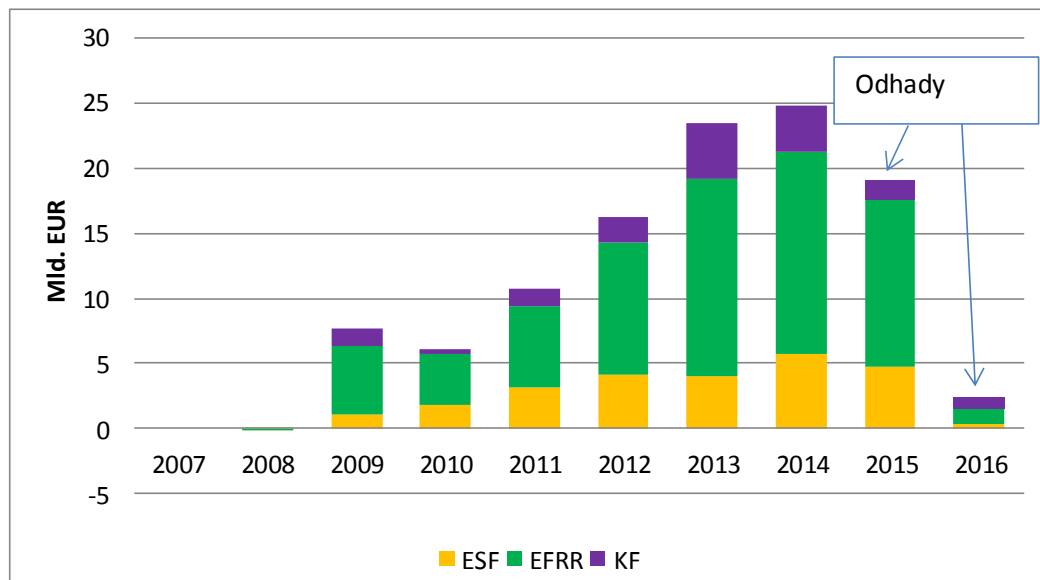
Keď však počet žiadostí o platbu začal v neskoršej fáze rásť, platby výrazne obmedzila úroveň povolených platobných prostriedkov a/alebo strop platieb, čo viedlo k hromadeniu neuhradených žiadostí o platbu.

Vývoj objemu neuhradených žiadostí o platbu v období 2007 – 2014

Nasledujúci graf¹ znázorňuje vývoj objemu neuhradených žiadostí o platbu za programové obdobie 2007 – 2006 počas rokov 2007 až 2016.

Graf 2: Programy politiky súdržnosti 2007 – 2013: vývoj neuhradených žiadostí o platbu na konci roka (v miliardách EUR)

Ako je zrejmé z grafu, objem neuhradených žiadostí o platbu za programy 2007 – 2013 začal narastať v roku 2011, keď sa dostal na úroveň 11 miliárd EUR, a vrcholnú úroveň 24,7 miliardy EUR dosiahol v roku 2014. Ako sa píše ďalej, podľa prognóz bude objem neuhradených žiadostí o platbu na konci roka 2015 naďalej na vysokej úrovni, než sa ku koncu roka 2016 vráti na „normálnu“ a udržateľnú úroveň.

4.3. Zložky a druhy objemu neuhradených žiadostí o platbu

Komisia dostáva v priebehu roka takéto žiadosti o platbu v súvislosti so štrukturálnymi fondmi:

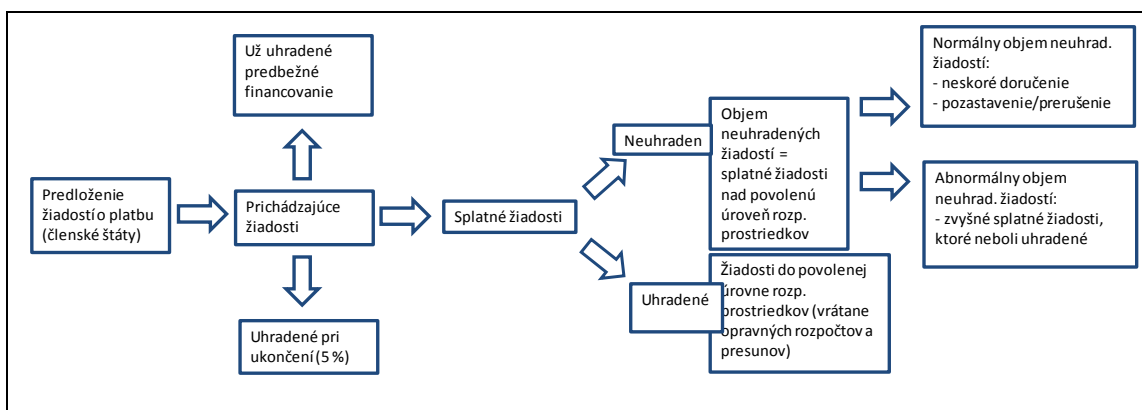
- oprávnené žiadosti o platbu, ktoré sa uhrádzajú prostredníctvom platieb v priebehu roka.
- žiadosti o platby, ktoré už boli uhradené formou predbežného financovania na začiatku programového obdobia a po ktorých teda už nenasledujú žiadne ďalšie platby.
- So žiadosťami o platbu, ktoré možno uhradiť až po ukončení, je potrebné čakať dovtedy, kým Komisia a príjemca nedosiahnu dohodu o ukončení.
- Žiadosti o platbu, ktoré neboli uhradené, pretože boli predložené až v posledných dňoch roka, teda príliš neskoro na spracovanie pred záverom roka.

¹ Rovnaký ako graf v zhrnutí.

- e) Žiadosti o platbu, ktoré boli v prípade určitých príjemcov prerušené/pozastavené. Pozastavenia alebo prerušenia platieb sú zvyčajne krátkodobé formálne úkony, prostredníctvom ktorých Komisia odkladá platby, pretože čaká na chýbajúce informácie alebo kontrolu systému riadenia a kontroly.
- f) Žiadosti o platbu, ktoré neboli na konci roka uhradené, pretože povolené platobné rozpočtové prostriedky v príslušnom rozpočtovom riadku boli vyčerpané.

Posledné štyri kategórie (c) až f)) sú naďalej žiadosti o platbu, ktoré nie sú na konci roka uhradené, ale súčasťou objemu neuhradených žiadostí sú aj neuhradené žiadosti o platbu z dôvodov uvedených v kategóriách d), e) a f). Určitý podiel neuhradených žiadostí o platbu na konci roka sa považuje za „normálny“, ak v ich prípade ide o dôvody uvedené v kategóriách d) a e). „Abnormálny“ objem nahromadených neuhradených žiadostí o platbu zahŕňa len žiadosti o platbu, ktoré neboli uhradené z dôvodov v kategórii f).

V nasledujúcom grafe je znázornený priebeh žiadostí o platbu v okruhu 1b, od ich podania členským štátom cez ich kvalifikovanie ako „splatné žiadosti“ až po stav „normálneho“ a „abnormálneho“ objemu nahromadených neuhradených žiadostí.

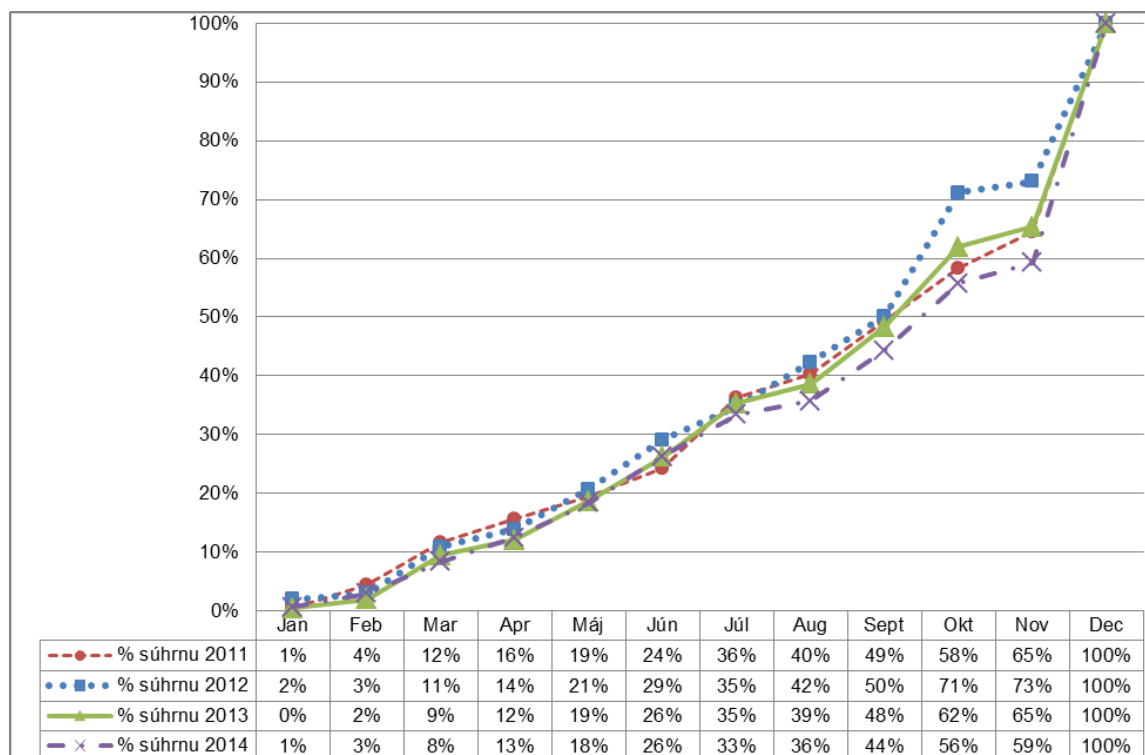
Koncoročné hromadenie žiadostí a čas na úhrady

V decembri je veľmi vysoká koncentrácia žiadostí o platby, ktoré posielajú členské štáty. Predstavuje 27 % až 35 % z ročného súhrnu za obdobie 2011 – 2014. V prípade každej doručenej žiadosti o platbu musí Komisia pred uskutočnením platby vykonať kontroly. Čím vyšší je počet žiadostí, ktoré dostane v posledných týždňoch roka, tým vyššie je riziko, že platby nebudú uhradené do konca roka.

Z tohto dôvodu Komisia pravidelne vyzýva členské štáty, aby žiadosti zasielali pravidelne počas roka.

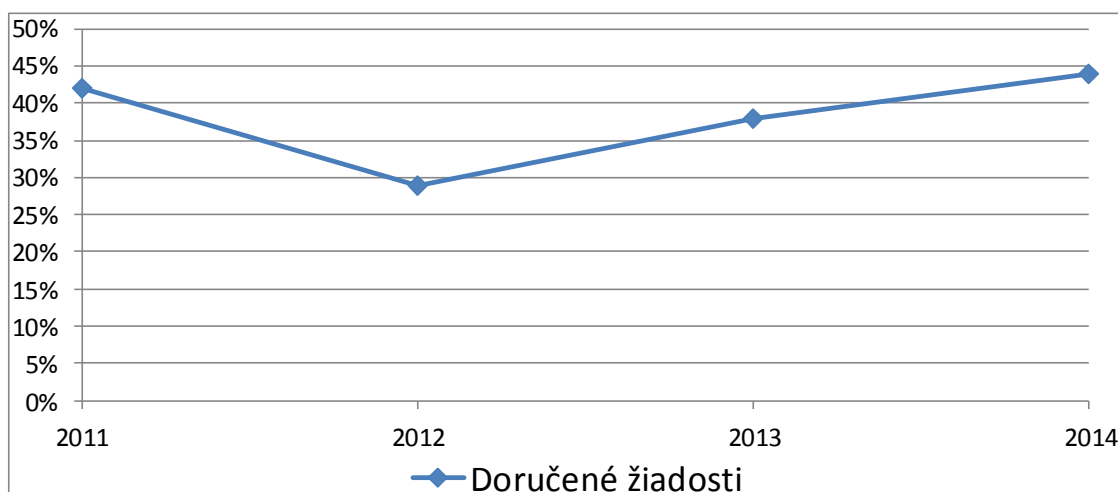
V nasledujúcom grafe je zachytený mesačný vývoj predkladania žiadostí o platbu v prípade programov obdobia 2007 – 2013, a to medzi rokmi 2011 až 2014.

Graf 3a: Mesačný priebeh celkového objemu predložených žiadostí o priebežnú platbu za obdobie 2007 – 2013 (v % z celkového množstva)

Tento graf jasne znázorňuje prudký nárast predkladaných žiadostí o platbu opakujúci sa vždy na konci roka.

Graf 3b: Nahromadenie žiadostí o platbu predložených v posledných dvoch mesiacoch roka (percentuálny podiel žiadostí doručených v novembri a decembri) medzi rokmi 2011 a 2014

Tieto grafy ukazujú, že na konci roka prichádza čoraz viac žiadostí, a to v dôsledku narastajúceho tlaku, ktorý spôsobuje pravidlo N+2. Zrušenie pravidla N+3 v roku 2013 znamenalo, že všetky členské štáty okrem Rumunska, Slovenska a Chorvátska uplatňovali pravidlo N+2. To malo obrovský dosah na objem žiadostí, ktoré boli v tom roku doručené. Objem žiadostí, ktoré boli

doručené veľmi neskoro na to, aby boli uhradené v danom roku, závisí od celkového množstva žiadostí doručených v danom roku, ako aj od jeho celkového charakteru v priebehu roka.

Vplyv prerušenia a pozastavenia

Komisia pred tým, ako uhradí platby členským štátom, uplatňuje celý rad preventívnych mechanizmov, ak má informácie o potenciálnych nedostatkoch, a to v záujme ochrany rozpočtu EÚ. Tieto mechanizmy majú význam najmä pre zlepšenie kontrolných mechanizmov v členských štátoch, čím znižujú potrebu budúcich finančných opráv zo strany Komisie.

V dôsledku toho nemôžu byť niektoré žiadosti o platbu uhradené ihneď, pretože ich Komisia prerušila alebo pozastavila až do uskutočnenia požadovaných zlepšení kontrolných systémov. Hoci väčšina týchto žiadostí nebude v konečnom dôsledku zamietnutá, nemôžu byť uhradené okamžite.

V súlade s nariadením¹ Komisia môže:

- **prerušiť** platbu najviac na šesť mesiacov v prípade programov na obdobie 2007 – 2013, ak existuje dôkaz o závažnom nedostatku vo fungovaní systémov riadenia a kontroly daného členského štátu; alebo, ak útvary Komisie musia vykonať dodatočné overenie po tom, čo dostali na vedomie informácie o tom, že výdavky v certifikovanom výkaze výdavkov sú spojené so závažnou nezrovnalosťou, ktorá sa neopravila;
- **pozastaviť** členským štátom v prípade programov na obdobie 2007 – 2013 všetky priebežné platby alebo ich časť, ak existuje dôkaz o závažnom nedostatku v systéme riadenia a kontroly programu, v súvislosti s ktorým členský štát neprijal potrebné nápravné opatrenia; alebo, ak sú výdavky v certifikovanom výkaze výdavkov spojené so závažnou nezrovnalosťou, ktorá nebola napravená; alebo ak členský štát závažne porušuje svoje záväzky súvisiace s riadením a kontrolou. Ak členský štát neprijal požadované opatrenia, Komisia môže nariadiť finančnú opravu.

Odhad „normálneho“ objemu neuhradených žiadostí o platbu

Ako už bolo vysvetlené, „normálny“ objem neuhradených žiadostí o platbu je súhrn žiadostí, ktoré boli prerušené alebo pozastavené, a žiadostí, ktoré boli doručené príliš neskoro na to, aby boli v danom roku vyplatené. Žiadosti, ktoré prišli počas posledných desiatich dní roka, možno považovať za žiadosti doručené príliš neskoro na vyplatenie, pretože Komisia potrebuje dostatočnú istotu o tom, že bude môcť v plnej miere použiť dostupné rozpočtové prostriedky. Niektoré prerušené alebo pozastavené žiadosti však tiež patria medzi žiadosti, ktoré boli doručené príliš neskoro na uskutočnenie úhrady, a preto by sa nemali započítavať dvakrát.

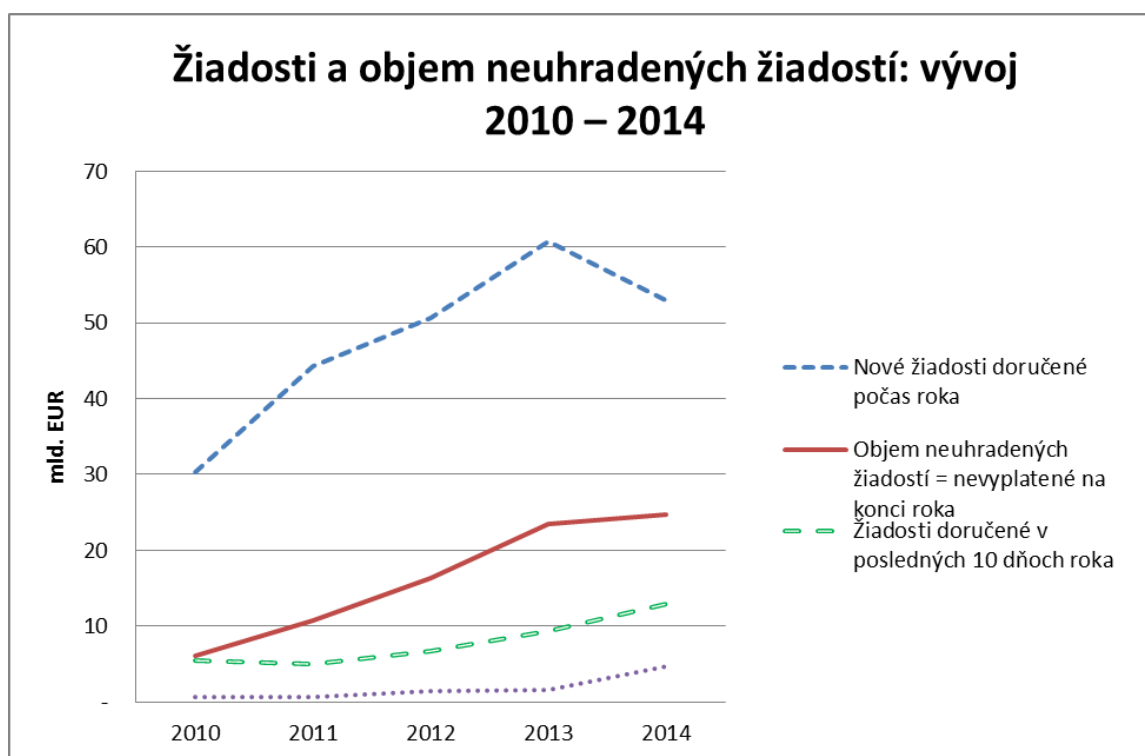
---

¹ Články 91 a 92 nariadenia (ES) č. 1083/2006 v súvislosti s programovým obdobím 2007 – 2013.

Takže „normálny“ objem neuhradených žiadostí o platbu bude rásť súčasne s celkovým počtom žiadostí doručených počas roka a ich pomernou koncentráciou v posledných dňoch roka.

Nasledujúci graf k obdobiu 2010 – 2014 znázorňuje prehľad doručených žiadostí o platbu, objem neuhradených žiadostí na konci roka a počet žiadostí, ktoré boli doručené príliš neskoro na úhradu alebo pozastavenie.

Graf 4 – Okruh 1b: Žiadosti, objem neuhradených žiadostí, pozastavenia 2010 – 2014

„Normálny“ objem nahromadených neuhradených žiadostí o platbu (t. j. žiadostí o platbu doručených v posledných 10 dňoch roka alebo prerušených či pozastavených žiadostí, a to aj v prípade, že boli doručené skôr ako v posledných 10 dňoch roka) za posledné tri roky (2012 až 2014) podľa odhadov predstavoval približne polovicu celkového objemu nahromadených neuhradených žiadostí na konci každého roka. Druhá polovica súvisela s nedostatkom platobných rozpočtových prostriedkov, povolených v rozpočte, čím sa vytvoril efekt „snehovej gule“¹.

Očakáva sa, že s klesajúcou úrovňou žiadostí, ktoré by mali prísť v rokoch 2015 a 2016, a s predpokladaným nižším počtom prerušení, resp. pozastavení a vzhľadom na to, že na konci roka 2015 už nebude existovať tlak v dôsledku pravidla N+2², aj „normálny“ objem nahromadených neuhradených žiadostí prudko klesne.

¹ Vzhľadom na obmedzenia hotovostných tokov počas prvých mesiacov roka (pozri časť 3.3) je možné, že časť objemu neuhradených platieb nie je vyplatená v stanovených termínoch na začiatku roka.

² Okrem Chorvátska, Rumunska a Slovenska.

4.4. Platby (žiadosti) za obdobie 2007 – 2013 – výhľad na roky 2015 a 2016

Odhad na roky 2015 a 2016 vychádzajúci z prognóz členských štátov

Nariadenie o fondoch na obdobie 2007 – 2013¹ od členských štátov požaduje, aby najneskôr do 30. apríla daného roka (N) Komisii zaslali prognózu svojich pravdepodobných žiadostí o priebežnú platbu na bežný rok (N) a nasledujúci rok (N+1). Členské štáty v posledných rokoch súhlasili s tým, že tieto informácie budú aktualizovať v septembri daného roka N, aby bolo možné presnejšie posúdiť narastajúcu úroveň neuhradených žiadostí o platbu (ich objem) a výraznú koncentráciu žiadostí o platbu predložených v posledných mesiacoch roka.

Podľa nového nariadenia na roky 2014 – 2020² sa však od členských štátov požaduje, aby do 31. januára daného roka N posielali odhady (ich aktualizáciu do 31. júla) týkajúce sa žiadostí o priebežné platby, ktoré očakávajú v aktuálnom roku N a nasledujúcom roku N+1. Členské štáty dobrovoľne uplatnili túto novú lehotu v roku 2015 v prípade programov z obdobia 2007 – 2013 na základe požiadavky Komisie, čo bolo potvrdené v decembri 2014. Podľa údajov, ktoré dostala Komisia k 3. marcu 2015, členské štáty odhadujú, že v roku 2015 predložia žiadosti o platbu v hodnote približne 48 miliárd EUR (splatné aj nesplatné) a v roku 2016 v hodnote približne 18 miliárd EUR³.

Ako už bolo uvedené, nie všetky žiadosti o platbu priamo vedú k uhradeniu platby vzhľadom na to, že treba zohľadniť 95 % strop platieb, stanovený v článku 79 nariadenia (ES) č. 1083/2006⁴. Keďže čoraz viac programov dosahuje 95 % strop, táto oprava bude výraznejšia v roku 2015 a v nasledujúcich rokoch. Z toho vyplýva, že skutočné čísla očakávaných splatných žiadostí o platbu sú nižšie ako čísla v prognózach členských štátov, pretože žiadosti presahujúce 95 % strop sa skúmajú až po ukončení. Vychádzajúc z týchto obmedzených prognóz Komisia očakáva, že v roku 2015 dostane splatné žiadosti o platbu v celkovej hodnote približne 35 miliárd EUR. Zodpovedajúca suma na rok 2016 sa v súčasnosti pohybuje okolo 3 miliárd EUR. Táto suma na rok 2016 sa spresní (a môže byť o niečo vyššia) po tom,

---

¹ Článok 76 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 z 11. júla 2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1260/1999 (Ú. v. EÚ L 210, 31.7.2006, s. 25).

² Článok 112 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 320).

³ V prognózach, ktoré členské štáty zaslali v januári 2015, neboli zahrnuté všetky operačné programy. V ich prípade Komisia použila prognózy, ktoré dostala v septembri minulého roku. Takáto extrapolácia chýbajúcich prognóz členských štátov za rok 2016 nie je možná, pretože prognózy zaslané v septembri 2014 sa týkali len rokov 2014 a 2015 (ešte nie roka 2016). To znamená, že prognóza na rok 2016 zahŕňa len operačné programy, ku ktorým členské štáty predložili informácie, a môže dôjsť k jej úprave smerom nahor po doručení chýbajúcich informácií.

⁴ V článku 79 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 je stanovené, že „Celkový súčet uskutočnených zálohových platieb a priebežných platieb nesmie prekročiť 95 % príspevku z fondov na operačný program. zostávajúcich 5 % sa vyplatí až po skončení operačného programu.“

ako členské štáty pošlú chýbajúce údaje alebo upravia už zaslané údaje k niektorým operačným programom.

Príloha 2 obsahuje ďalšie podrobné údaje, pokiaľ ide o prognózy členských štátov týkajúce sa žiadostí o platbu, ktoré majú byť predložené v rokoch 2015 a 2016 v súvislosti s kohéznymi programami za obdobie 2007 – 2013.

Odhad Komisie založený na plnení

Celková suma uskutočnených platieb predbežného financovania a priebežných platieb na konci roka 2014 bola 266,1 miliardy EUR. Na programy politiky súdržnosti na roky 2007 – 2013 je spolu vyčlenených 347,3 miliardy EUR. So zreteľom na doterajšie zrušenia viazanosti a na riziko zrušenia viazanosti vyplývajúce z uplatňovania pravidla N+2/N+3 na konci roka 2014, avšak bez doterajšieho potvrdenia (celková maximálna suma približne 0,9 miliardy EUR od začiatku obdobia) predstavuje maximálna suma, ktorú treba ešte vyplatiť, približne 80,3 miliardy EUR. 5 % zo súm každého programu sa však musí vyplatiť až po ukončení (17,3 miliardy EUR).

V dôsledku toho sa očakávajú žiadosti o priebežné platby, ktoré treba ešte vyplatiť v roku 2015 alebo v nasledujúcich rokoch, v hodnote približne 63 miliárd EUR, resp. 18 % z celkového balíka, čo zahŕňa aj žiadosti o platbu neuhradené na konci roka 2014 (24,7 miliardy EUR). Maximálna úroveň splatných nových žiadostí o platbu, ktoré budú doručené v roku 2015 alebo v nasledujúcich rokoch, pred ukončením predstavuje 38,3 miliardy EUR. Hoci sa predpokladá, že v roku 2015 budú doručené žiadosti o platbu v hodnote 35 miliárd EUR, v roku 2016 sa očakáva zvyšná suma do 3,5 miliardy EUR.

Odhadovaný objem neuhradených žiadostí o platbu na konci roka 2015 vychádzajúci z opravených prognóz členských štátov

Povolené platobné rozpočtové prostriedky v rozpočte na rok 2015 predstavujú 39,5 miliardy EUR. Táto suma pokryje tak neuhradené žiadosti o platbu z obdobia pred rokom 2015 (24,7 miliardy EUR), ako aj nové žiadosti (odhadom 35 miliárd EUR). Očakávaný objem neuhradených žiadostí o platbu na konci roka 2015 by mal teda predstavovať 20 miliárd EUR, z čoho minimálne približne polovica, resp. cca. 10 miliárd EUR by naďalej predstavovala „abnormálny“ objem nahromadených neuhradených žiadostí.

In EUR billion

Objem neuhradených žiadostí o platbu na konci roka 2014 (po úprave)	Opravené prognózy členských štátov na rok 2015 – žiadosti po uplatnení stropu 95 %	Povolené platobné rozpočtové prostriedky v rozpočte na rok 2015	Predpokladaný objem neuhradených žiadostí na konci roka 2015
24,7	~35	39,5	~20

4.5. Očakávané žiadosti o platbu v roku 2016

Ako sa uvádza vyššie, objem neuhradených žiadostí o platbu na konci roka 2015 by mal byť približne 20 miliárd EUR za predpokladu, že prognózy členských štátov budú presné. Okrem toho sa ešte očakáva, že pred skončením programov budú doručené splatné žiadosti o platbu do výšky 3,5 miliardy EUR. Vzhľadom na tento relatívne obmedzený objem žiadostí o platbu a na skutočnosť, že odpadne tlak v dôsledku pravidla N+2, nie je dôvod predpokladať, že by veľké množstvo týchto žiadostí o platbu prišlo príliš neskoro na to, aby boli uhradené v roku 2016.

Komisia upraví podrobnosti svojej požiadavky v návrhu rozpočtu na rok 2016, pričom zohľadní „normálny“ objem neuhradených žiadostí na konci roka 2016. Tento „normálny“ objem – zahŕňajúci veľmi neskoro podané žiadosti a ostávajúce prerušenia, resp. pozastavenia – však bude veľmi nízky v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi, pretože úroveň nových žiadostí, ktoré majú byť doručené v roku 2016, je tiež veľmi nízka, a Komisia očakáva, že členské štáty opravia nedostatky a predložia „bezchybné“ žiadosti. Rádovo by mohlo ísť o 2 miliardy EUR. Tento „normálny“ objem neuhradených žiadostí na konci roka 2016 sa teda bude musieť pokryť z rozpočtu na rok 2017. Do rozpočtu na rok 2016 preto bude musieť byť zahrnutá suma približne 21,5 miliardy EUR.

4.6. Prehľad informácií použitých na výpočet hodnoty žiadostí o platbu a objemov neuhradených žiadostí

V nasledujúcej tabuľke sú zhrnuté údaje o balíku rozpočtových prostriedkov na program, očakávanom použití rozpočtových prostriedkov, ktoré sú k dispozícii v rozpočte na rok 2015, ako aj maximálny objem žiadostí o platbu očakávaný v roku 2016.

Neuhradené priebežné platby za obdobie 2015 – 2017 (v mld. EUR)

Finančné krytie programu	(1)	347,3
- z toho predbežné a priebežné platby uskutočnené do konca r. 2014	(2)	266,1
- z toho vyhradené na ukončenie (5 %) a uskutočnené zrušenia viazanosti	(3)	18,2
Maximálna suma splatných priebežných platieb (2015 – 2017)	(4)=(1)-(2)-(3)	~63,0
- z neuhradené platby ku koncu r. 2014 (nevybavené žiadosti o platbu)	(5)	24,7
- z toho maximálna suma splatných priebežných platieb v r. 2015 – 2017	(6)=(4)-(5)	38,3

Rozpočtový rok 2015, v mld. EUR

Dostupné rozpočtové prostriedky v rozpočte na r. 2015	(1)	39,5
- z toho neuhradené platby ku koncu r. 2014	(2)	24,7
- z toho prognózy na r. 2015 opravené po uplatnení stropu 95 %	(3)	~35
Očakávaný objem neuhradených žiadostí ku koncu r. 2015	(4)=(1)-(2)-(3)	~20

Rozpočtový rok 2016, v mld. EUR

Očakávaný objem neuhradených žiadostí ku koncu r. 2015	(1)	~20

Maximálny objem ostávajúcich žiadostí o platbu, ktoré sa očakávajú v r. 2016 pred ukončením	(2)	~3,5
Maximálny objem žiadostí o platbu, ktoré sa majú uhradiť z rozpočtu na r. 2016	(3)=(1)+(2)	~23,5

4.7. Platby v čase ukončenia

Uzatváranie štrukturálnych fondov má svoju vlastnú dynamiku platieb. Každý členský štát pošle svoje záverečné dokumenty k jednotlivým programom najneskôr do 31. marca 2017. Komisia oznámi členskému štátu svoje stanovisko k obsahu vyhlásenia do piatich mesiacov od dátumu jeho prijatia za predpokladu, že prvotný dokument týkajúci sa ukončenia obsahuje všetky informácie¹. Platby spojené s ukončením sa uskutočnia až po roku 2016. Celková suma vyhradená na ukončenie (5 % celkových rozpočtových prostriedkov) je 17,3 miliardy EUR, avšak úroveň platieb bude závisieť od kvality vykonávania programu počas celého obdobia. Možné zrušenia záväzkov v súvislosti s ukončením v politike súdržnosti môžu spôsobiť, že potreby v oblasti platieb budú menšie.

Podľa orientačného odhadu na obdobie 2000 – 2006 bol percentuálny podiel zrušenia viazanosti na celkovom balíku rozpočtových prostriedkov pri ukončení 2,6 % v prípade Európskeho sociálneho fondu (ESF) a 0,9 % v prípade Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR). V prípade ESF však ešte ostáva približne 0,5 miliardy EUR nesplatených záväzkov (RAL), čo je spojené s problematickými prípadmi nezrovnalostí, a preto Komisia odhaduje, že konečný percentuálny podiel zrušenia viazanosti pri ukončení bude v prípade tohto fondu okolo 3 %. Komisia nevyklučuje, že zrušenia viazanosti pri ukončení by mohli byť vyššie ako v minulom období, takže uvedený odhad treba považovať za orientačný údaj.

Žiadosti o ukončenie nie sú v analýze zníženia normálnej časti objemu neuhradených žiadostí o platbu zohľadnené, pretože väčšina z nich sa uhradza v rokoch 2017 – 2019 alebo v nasledujúcich rokoch a v každom prípade nepovedú všetky k platbám, nakoľko najskôr sa budú musieť zúčtovať neoprávnene vyplatené sumy a až potom sa bude môcť uskutočniť záverečná platba.

¹ Článok 89 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 z 11. júla 2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1260/1999 (Ú. v. EÚ L 210, 31.7.2006, s. 25).

5. OSTATNÉ OKRUHY: VÝHĽAD V PRÍPADE PROGRAMOV ZA OBDOBIE 2007 – 2013

5.1. Prehľad

Vychádzajúc podrobnej analýzy konkrétneho prípadu politiky súdržnosti (okruh 1b), ktorý je opísaný v časti 4, táto časť sa zameriava na situáciu v ostatných okruhoch, ktorú možno zhrnúť nasledovne:

- rozpočtové prostriedky na Európsky poľnohospodársky záručný fond (okruh 2) sú nediferencované, pričom platobné a viazané rozpočtové prostriedky sa do rozpočtu zahŕňajú na rovnakej úrovni. V dôsledku toho sa na konci roka neakumulujú neuhradené žiadosti o platbu.
- Hospodárenie s prostriedkami z Fondu pre rozvoj vidieka, Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo (okruh 2) a Fondu pre azyl, migráciu a integráciu, ako aj rozpočtovými prostriedkami na oblasť hraníc a bezpečnosti (okruh 3) zabezpečujú spoločne členské štáty podobným spôsobom ako v prípade politiky súdržnosti. Zatiaľ čo v prípade rozvoja vidieka sa doteraz nevyskytli neuhradené žiadosti o platbu, pri ostatných fondoch je situácia iná.
- Väčšinu ostatných programov (okruhy 1a a 4) riadi Komisia. V súvislosti s nedostatkom platobných prostriedkov sa na mnohé tieto programy uplatnili zmierňujúce opatrenia, ktoré Komisia zaviedla počas roka 2014 (a v niektorých prípadoch už v roku 2013) a ktoré siahali od zníženia predbežného financovania (s náležitým ohľadom na typ a finančný stav partnerov realizujúcich programy, prijímateľov a príjemcov) po odloženie záverečných platieb alebo platieb rozpočtovej podpory, neprijímanie nových záväzkov a oneskorené uzatvorenie zmlúv. Väčšina týchto zmierňujúcich opatrení má však za následok len to, že sa odsunie uskutočnenie platby, pričom je ale naďalej potrebné splniť záväzky.

Nasledujúca tabuľka obsahuje prehľad o vývoji objemu neuhradených žiadostí v okruhoch 1a a 4. Zatiaľ čo v okruhu 4 objem neuhradených žiadostí vykazuje jasný stúpajúci trend, ktorý v roku 2014 dosiahol najvyššiu úroveň za posledné roky, vývoj v okruhu 1a nie je taký jednoznačný.

Objem neuhradených žiadostí na konci roka (v miliónoch EUR)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Okruh 1a	1 679	507	291	628	604	567	551	541
Okruh 4	172	178	284	226	387	367	389	630

5.2. Programy v rámci zdieľaného hospodárenia v okruhoch 2 a 3

5.2.1. Okruh 2

Európsky poľnohospodársky záručný fond (EPZF)

V Európskom poľnohospodárskom záručnom fonde (EPZF) sa nevyskytujú žiadne neuhradené žiadosti o platbu, keďže fond je založený na nediferencovaných rozpočtových prostriedkoch.

Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV)

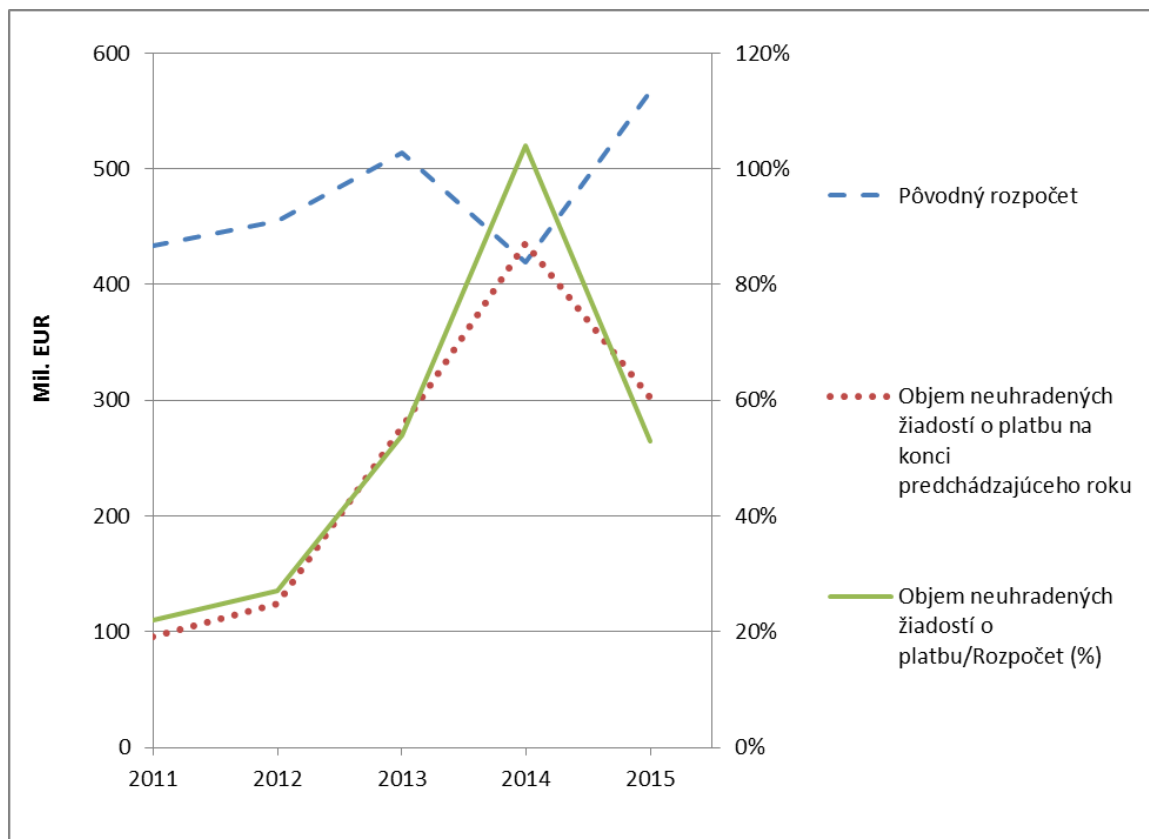
V prípade rozvoja vidieka sa doteraz nevyskytli žiadne neuhradené žiadosti o platbu: Komisia bola vždy schopná uhradiť všetky žiadosti o platbu včas. Berúc do úvahy veľkosť programu rozvoja vidieka a pravidlo 95 %, ktoré tu tiež platí, je maximálna úroveň priebežných platieb na obdobie 2007 – 2013, ktoré ešte môžu byť vyplatené pred uzávierkou, približne 8,7 miliardy EUR. Platobné rozpočtové prostriedky schválené v rozpočte na rok 2015 na programy na obdobie 2007 – 2013 dosahujú 5,9 miliardy EUR. Zostávajúca suma 2,8 miliardy EUR je splatná v roku 2016, potom, čo členské štáty predložia svoje záverečné štvrtročné vyhlásenia, ktoré majú byť predložené v januári 2016.

Celková suma vyčlenená na uzávierku je približne 4,8 miliardy EUR. Skutočná suma, ktorá sa má vyplatiť, bude závisieť od rušenia záväzkov. Napríklad uplatnením sadzby rušených záväzkov vo výške 1,5 % zaznamenananej pri uzávierke v predchádzajúcom období 2000 – 2006 budú zrušené záväzky vo výške približne 1,5 miliardy EUR. Záverečné platby by sa mali uskutočniť v rokoch 2016 až 2019.

Európsky fond pre rybné hospodárstvo (EFRH)

EFRH je riadený podobným spôsobom ako politika súdržnosti (okruh 1b). Keďže tu však neplatí pravidlo N+ 3, nenarazil EFRH na konkrétny problém transformácie pravidla N+ 3 na pravidlo N+ 2 medzi tranžou záväzkov 2010 a tranžou záväzkov 2011. Neuplatňuje sa navyše ani „grécke pravidlo“, hoci začiatok programov sa mierne oneskoril aj v dôsledku záväzkov týkajúcich sa systémov riadenia a kontroly. Predsa však bol v uplynulých rokoch objem neuhradených žiadostí o platbu EFRH veľmi podstatný. Na začiatku roka 2014 bol objem neuhradených žiadostí o platbu na úrovni schválených platobných rozpočtových prostriedkov pre programy na roky 2007 – 2013.

Pokiaľ ide o časové rozvrhnutie žiadostí o platbu počas roka, boli v období 2010 – 2014 dve tretiny ročných žiadostí o platbu prijaté v mesiacoch november a december. Nasledujúci graf znázorňuje, na akej úrovni bol objem neuhradených žiadostí o platbu od roku 2011 do roku 2014 na programy EFRH na roky 2007 – 2013 spolu s pôvodnými platobnými rozpočtovými prostriedkami nasledujúceho roku.

Hlavným dôvodom zníženia objemu neuhradených žiadostí o platbu EFRH na konci roka 2014 bol presun všetkých disponibilných platobných rozpočtových prostriedkov v rámci tejto rozpočtovej kapitoly (vrátane všetkých platobných rozpočtových prostriedkov na zdieľané hospodárenie ENRF – v dôsledku oneskoreného prijatia nového právneho základu) a zvýšenia v súvislosti s návrhom opravného rozpočtu č. 3/2014 (prijatý ako opravný rozpočet č. 2/2014) a presunom na konci roku.

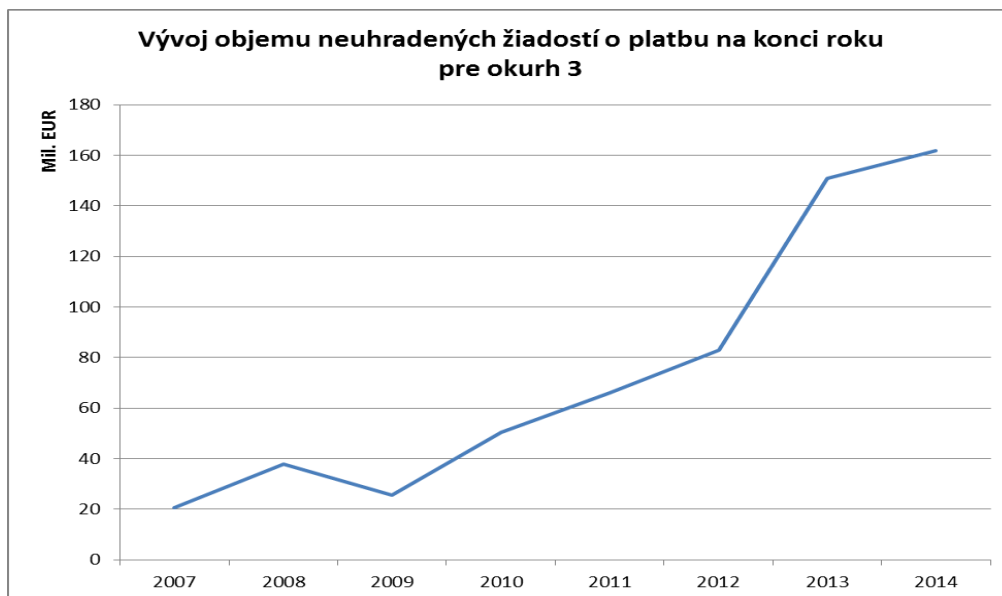
Vyššia úroveň platieb schválených v rozpočte na rok 2015 by mala umožniť zníženie objemu neuhradených žiadostí o platbu na jeho bežnú úroveň približne 0,1 miliardy EUR.

5.2.2. Okruh 3

Azylová, migračná, hraničná a bezpečnostná politika

Spoločná azylová a prísťahovalecká politika v období 2007 – 2013 sa vykonávala najmä prostredníctvom rámcového programu „Solidarita a riadenie migračných tokov“ (SOLID). Tento rámcový program tvorili štyri nástroje: Fond pre vonkajšie hranice, Európsky fond pre návrat, Európsky fond pre utečencov (EFU) a Európsky fond pre integráciu štátnych príslušníkov tretích krajín.

Nasledujúci graf znázorňuje rastúcu úroveň neuhradených žiadostí o platbu na konci roka pre programy v oblasti azylu, migrácie, hraníc a bezpečnosti.

Napriek tomu, že počas obdobia 2007 – 2014 boli zrušené záväzky vo výške 300 miliónov EUR, zvýšili sa nesplatené záväzky (RAL) zo 150 miliónov EUR na začiatku roka 2007 na 2,6 miliardy EUR v roku 2014. V súvislosti s programami na obdobie 2007 – 2013 sa má vyplatiť ešte približne 1,9 miliardy EUR. Platobné rozpočtové prostriedky schválené na programy v rozpočte na rok 2015 vrátane rozpočtových prostriedkov na počiatkové a ročné platby v rámci predbežného financovania nových programov na obdobie 2014 – 2020 mierne prevyšujú 600 miliónov EUR.

Berúc do úvahy sumu, ktorá sa uhradí pri uzávierke (odhadom približne 1 miliarda EUR) a skutočnosť, že v rokoch 2013 a 2014 nebolo možné vyplatiť druhú časť platieb v rámci predbežného financovania kvôli nedostatku platobných rozpočtových prostriedkov, sa odhaduje, že na to, aby sa do konca roka 2016 znížil objem neuhradených žiadostí o platbu v súvislosti s programami 2007 – 2013 na bežnú úroveň, budú potrebné platby vo výške približne 235 miliónov EUR.

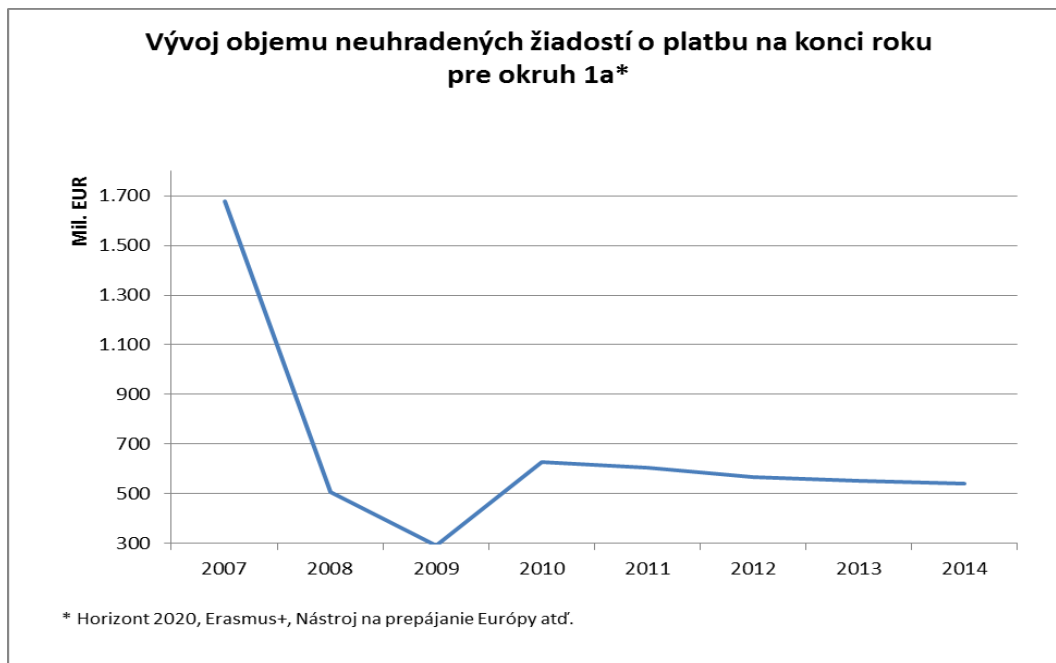
5.3. Programy v priamom riadení v okruhoch 1a a 4

5.3.1. Okruh 1a

Táto časť poskytuje prehľad situácie v oblasti platieb vzhľadom na programy v okruhu 1a na konci roka 2014.

Neuhradené žiadosti o platbu na konci roka

Nasledujúci graf znázorňuje vývoj neuhradených žiadostí o platbu na konci roku týkajúcich sa hlavných programov v okruhu 1a.

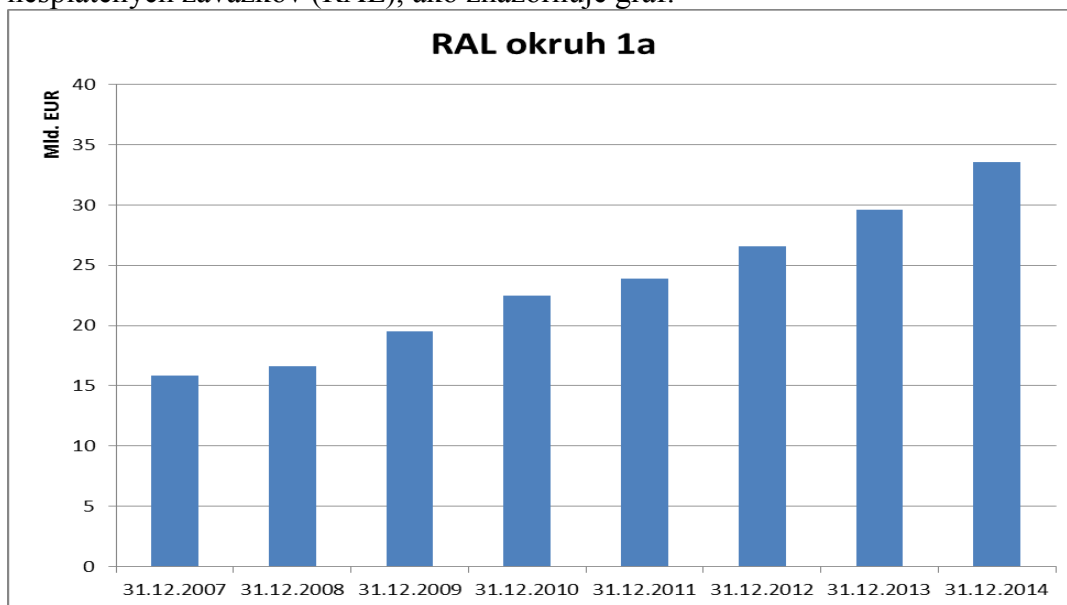

Vysoká úroveň neuhradených žiadostí o platbu na konci roku 2007 je spôsobená prevažne projektovým cyklom 6. rámcového programu pre výskum (RP6) a mimoriadne vysokým počtom otvorených záväzkov v danom čase. Okrem toho výskumné zmluvy stanovili, že žiadostiam o náhradu nákladov je možné vyhovieť až po predložení auditorských osvedčení.

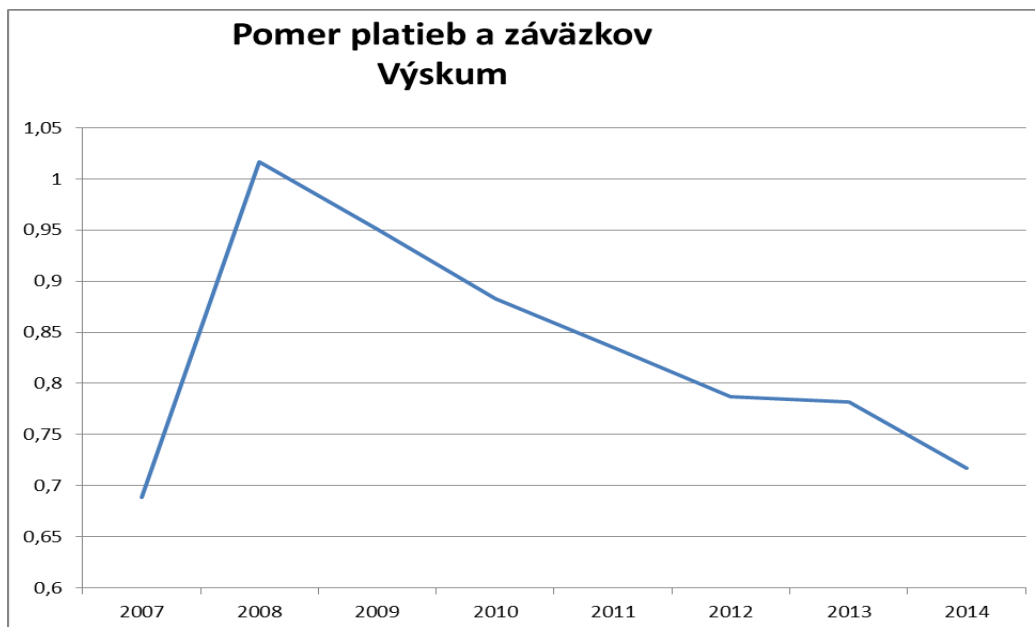
Zmierňujúce opatrenia, ktoré prijala Komisia v roku 2014 (pozri oddiel 2.2) s cieľom riešiť nedostatky platobných rozpočtových prostriedkov, zabránili tomu, aby sa na konci roku 2014 opäť zvýšil počet neuhradených žiadostí o platbu. Opatrenia zahŕňali zníženie výšky predbežného financovania a odloženie podpisu nových zmlúv/dohôd o grante, čím sa časť platieb presunula do nasledujúceho roku. Došlo teda k zníženiu úrovne neuhradených žiadostí o platbu, vedľajším účinkom však bolo spomalenie vykonávania programov na obdobie 2014 – 2020. V niektorých prípadoch sa museli prijať drastickejšie opatrenia, ako napríklad prednostné vykonávanie platieb adresovaných obzvlášť zraniteľným príjemcom.

Vývoj nesplatených záväzkov (RAL)

Viac-menej stabilná úroveň neuhradených žiadostí o platbu na konci roku v súvislosti s programami v okruhu 1a je v ostrom kontraste s jednoznačne vzostupným trendom úrovne nesplatených záväzkov (RAL), ako znázorňuje graf:

Rast RAL v okruhu 1a je do značnej miery spôsobený prehľbujúcim sa nepomerom medzi viazanými a platobnými rozpočtovými prostriedkami v oblasti výskumu, čo je najväčší výdavkový program v tomto okruhu. Táto skutočnosť je znázornená na nasledujúcom grafe, ktorý znázorňuje klesajúcu tendenciu pomeru platieb a záväzkov.

Ako príklad spôsobu vykonávania projektov v okruhu 1a sa uvádza popis projektového cyklu výskumných programov.

Projektový cyklus v oblasti výskumu

Výskumné programy sú vykonávané prostredníctvom viacročných pracovných programov, ktoré zahŕňajú výzvy na predkladanie návrhov, verejné obstarávanie, štúdie, skupiny expertov, zapojenie sa do medzinárodných organizácií, semináre a workshopy, hodnotenie a monitorovanie. Približne 90 % výskumných programov súvisí s výzvami na predkladanie návrhov, zvyšných 10 % s inými činnosťami.

Ročný pracovný program na rok N prijme Komisia v polovici roku N-1. Od druhej polovice roku N-1 sa zverejňujú výzvy na predkladanie návrhov. Vo väčšine prípadov sa návrhy predkladajú obvykle do troch mesiacov od zverejnenia výzvy na predkladanie návrhov. Globálne záväzky sa stanovujú po prijatí pracovného programu v roku N a najneskôr pred začatím zmluvných rokovaní (zvyčajne pred uzávierkou výzvy). Po hodnotení návrhov (tri mesiace) a výbere (jeden až dva mesiace) nasledujú rokovania o zmluve (jeden až šesť mesiacov) a podpis (až niekoľko mesiacov). Komisia/výkonná agentúra má medzi uzávierkou výzvy a podpísaním grantu (čas potrebný na udelenie grantu – tzv. „time to grant“) osem mesiacov, z ktorých päť mesiacov na informovanie žiadateľov o výsledku vedeckého hodnotenia a tri mesiace na prípravu dohody o grante. Len čo sa prijme individuálny záväzok a podpíše zmluva, malo by sa do 30 dní od podpisu dohody alebo od 10 dňa pred začatím činnosti (podľa toho, čo nastane neskôr) vyplatiť predbežné financovanie. Na základe štrukturálnych opatrení, ktoré v roku 2014 prijalo GR pre výskum, sú platby predbežného financovania na rok N momentálne vyplácané až v roku N+1 a nie v roku N. Priebežné platby sú založené na finančných výkazoch a súvisia s pravidelnými správami, ktoré sa zvyčajne predkladajú každých 18 mesiacov. Záverečná platba vo výške 10 % sa vypláti po prijatí záverečnej správy.

Pre všetky ostatné opatrenia naplánované v pracovnom programe sa predbežné záväzky prijímajú v roku N a zálohové platby sa vyplácajú v tom istom roku. Zvyšok sa vypláti v roku N+1.

Nedostatok prostriedkov na platby v oblasti výskumu: praktické dôsledky

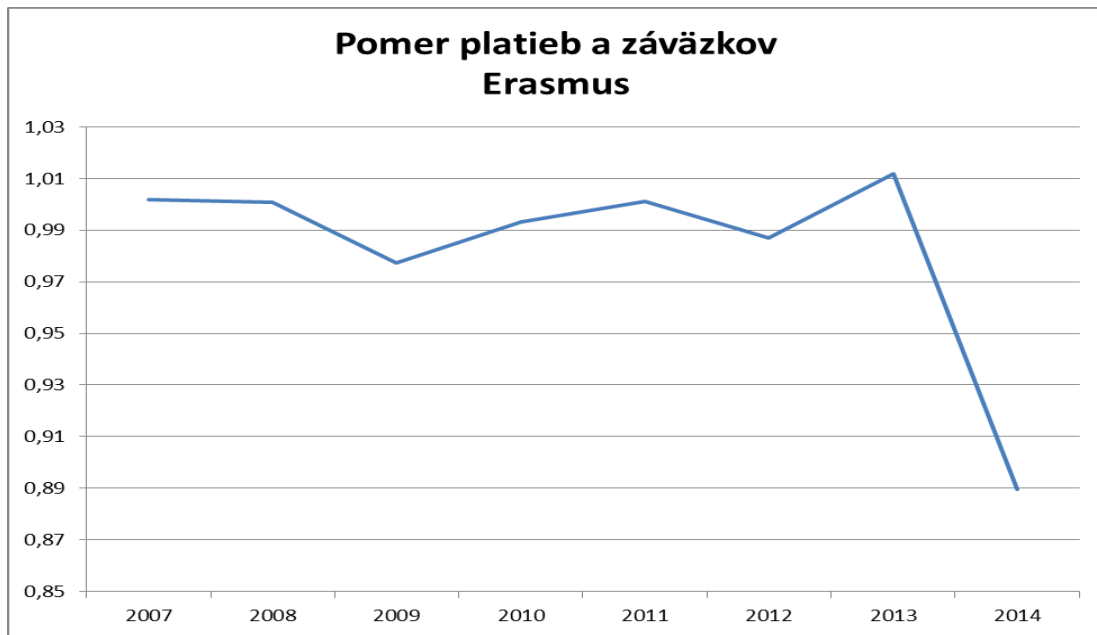
S cieľom vyriešiť nedostatok platobných rozpočtových prostriedkov v rámci výskumných programov bola v roku 2014 presunutá celková suma 236,5 milióna EUR z rozpočtových riadkov programu Horizont 2020 týkajúcich sa obdobia 2014 – 2020 do rozpočtových riadkov na dokončenie týchto programov na obdobie 2007 – 2013, pričom bolo oddialené predbežné financovanie výziev na predkladanie návrhov v rámci programu Horizont 2020 uverejnených v rokoch 2014 a 2015. V predchádzajúcich rokoch to tak nebolo a výsledkom je oneskorenie pri vykonávaní nových programov.

Výskum si vyžaduje čas a odmietanie podpísať zmluvy a poskytnúť finančné prostriedky nie je v súlade s cieľom zvýšiť výskumné úsilie v záujme hospodárskeho rastu. Zvýšenie úrovne platobných rozpočtových prostriedkov schválených pre program Horizont 2020 v rozpočte na rok 2015 by malo umožniť čiastočne dohnať oneskorenie tohto kľúčového programu.

Erasmus+

Program Erasmus+ poskytuje dobrý príklad ročného programu, v prípade ktorého výška platieb takmer kopíruje úroveň záväzkov, keďže životný cyklus väčšiny činností súvisí s akademickým rokom.

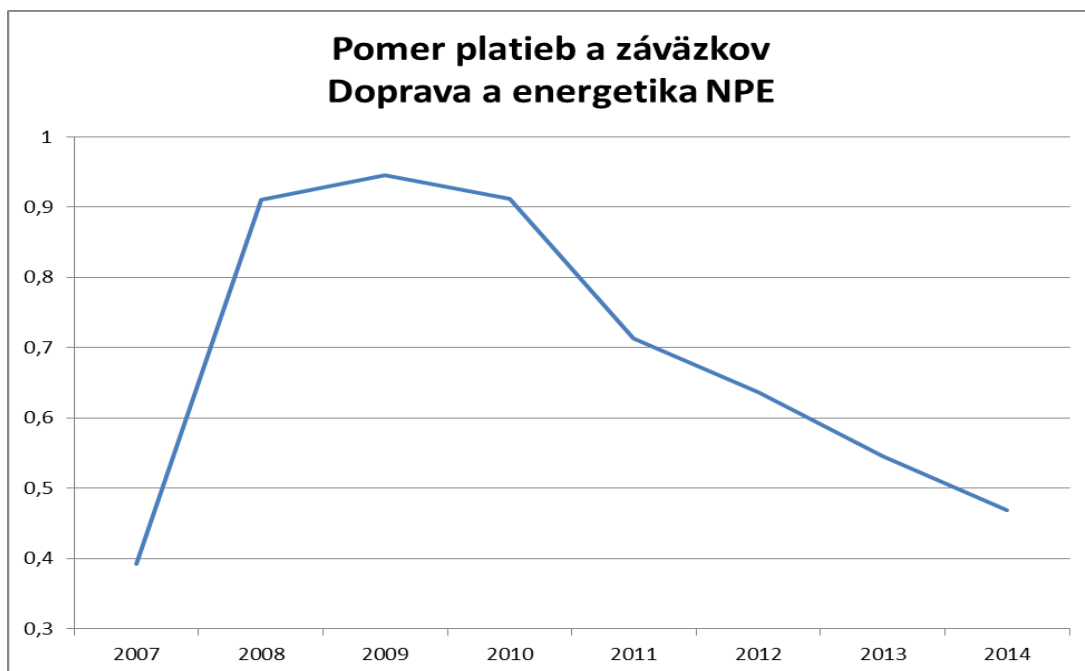
Vzhľadom na nedostatok platieb však zvýšenie platobných rozpočtových prostriedkov v roku 2014 nezodpovedalo nárastu viazaných rozpočtových prostriedkov, čo je trend, ktorý by mal v období 2014 – 2020 pokračovať. Tento schodok v platbách v roku 2014 možno pozorovať aj na nasledujúcom grafe, ktorý uvádza pomer platieb a záväzkov.

V dôsledku toho nebolo v roku 2014 možné vyplatiť druhú časť predbežného financovania vnútroštátnym agentúram, ktoré majú financovať opatrenia v oblasti mobility. Hoci by sa situácia mala mierne zlepšiť, očakáva sa, že Erasmus+ bude čeliť podobným obmedzeniam aj v roku 2015.

Doprava a energetika

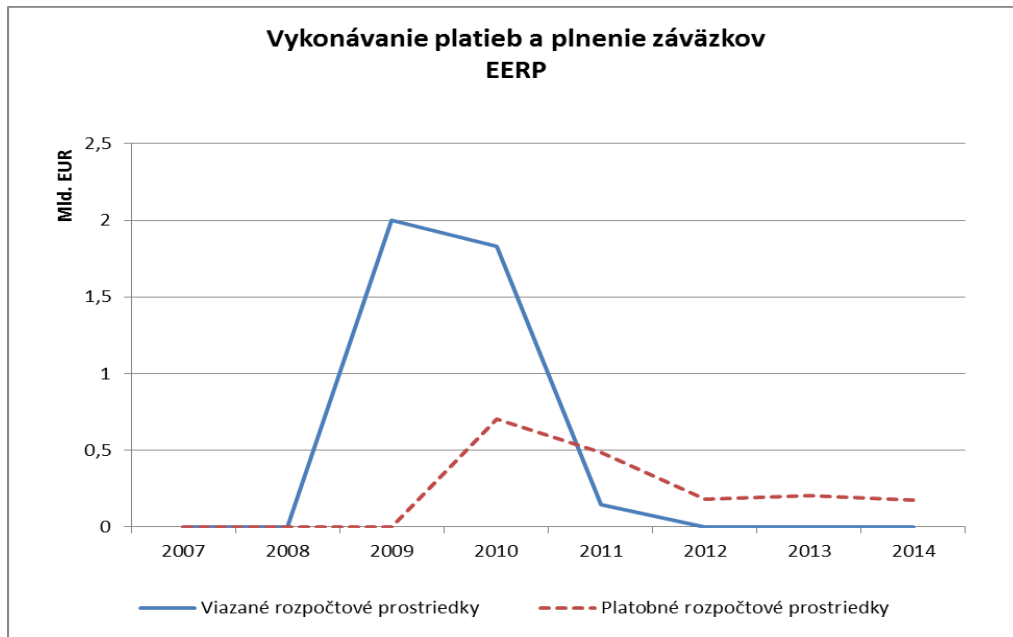
Nasledujúci graf znázorňuje rastúce rozdiely medzi úrovňou záväzkov a platieb pre oblasti politiky dopravy a energetiky.

Platobné rozpočtové prostriedky schválené v rozpočte na rok 2015 budú stačiť na pokrytie prvého predbežného financovania projektov na obdobie 2014 – 2020 a čiastočné zníženie nesplatených záväzkov (RAL) 2007 – 2013, ktoré sa odhadujú na viac ako 2 miliardy EUR.

Európsky plán na oživenie hospodárstva (EERP)

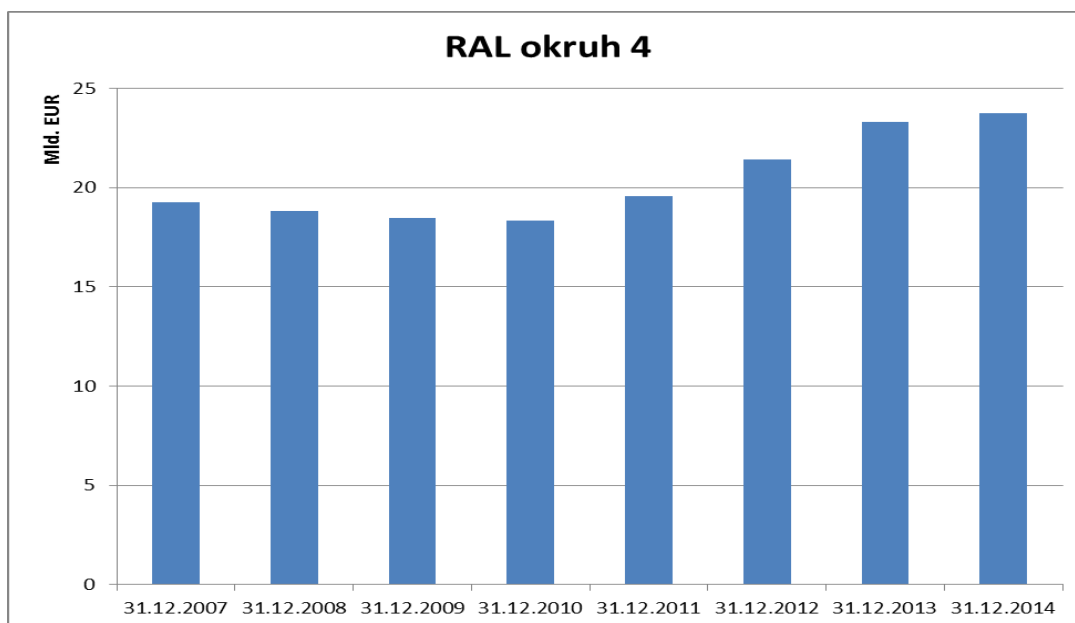
V porovnaní s vysokou úrovňou záväzkov v roku 2009 a 2010 sa platby v rámci tohto programu začali vykonávať pomaly, pretože pri projektoch EERP väčšinou ide o rozsiahle projekty v oblasti infraštruktúry.

Najmä v roku 2014 nebol k dispozícii dostatok platobných rozpočtových prostriedkov na to, aby bolo možné vyhovieť všetkým žiadostiam o platbu prijatým v priebehu roka, a to ani po neskorom prijatí návrhu opravného rozpočtu č. 3/2014, ktorý poskytol dodatočné platobné rozpočtové prostriedky. Na konci roku 2014 bola výška RAL stále 2 miliardy EUR, čo je polovica sumy pôvodne vyčlenenej na EERP. Úroveň platobných rozpočtových prostriedkov schválených v roku 2015 predstavuje sumu 407 miliónov EUR, čo by malo stačiť na pokrytie odhadovaných potrieb v tomto roku.

5.3.2. Okruh 4

Nasledujúci graf znázorňuje úroveň nesplatených záväzkov (RAL) týkajúcich sa programov v okruhu 4 od roku 2007.

Okruh 4 obsahuje krátkodobé nástroje reakcie na krízu, dlhodobejšie nástroje, ktoré využívajú viacročné programovanie, a nástroje ad hoc, ako sú makrofinančná pôžička a grantová pomoc. Celkovo 73 % výdavkov v tomto okruhu tvoria tri veľké nástroje (nástroj predvstupovej pomoci II (IPA), nástroj európskeho susedstva (ENI) a nástroj financovania rozvojovej spolupráce (DCI)), ktoré využívajú viacročné programovanie. Podpora tretích krajín, ktorá je financovaná v rámci týchto programov, má spravidla šesť- až osemročný životný cyklus. Nástroje reakcie na krízu (humanitárna pomoc, nástroj na podporu stability a mieru, spoločná zahraničná a bezpečnostná politika) a nástroje makrofinančnej pomoci majú naproti tomu omnoho kratšie platobné cykly (12 až 18 mesiacov).

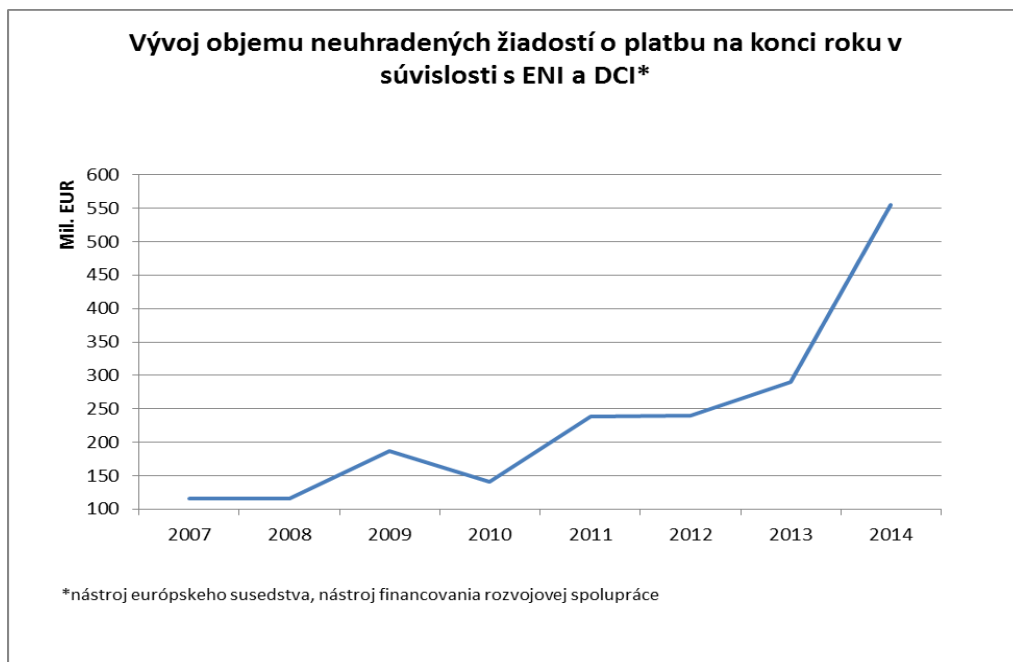
Od roku 2013 sa vyznačuje väčšina nástrojov v okruhu 4 vážnym nedostatkom platobných rozpočtových prostriedkov, čo ovplyvňuje najskôr nástroje humanitárnej pomoci a reakcie na krízu s implementačnými cyklami vyznačujúcimi sa rýchlym vyplácaním, a následne nástroje ako nástroj financovania rozvojovej spolupráce a nástroj európskeho susedstva, v prípade ktorých sa platby väčšinou týkajú existujúcich zmlúv a záväzkov. V roku 2014 sa situácia zhoršila v dôsledku celkového zníženia dostupných platieb v porovnaní s rokom 2013. Pri niektorých programoch prišlo navýšenie prostredníctvom návrhu opravného rozpočtu č. 3/2014 (a ďalších opatrení, napríklad prevodov)¹ veľmi neskoro a nestačilo na pokrytie neuhradených žiadostí o platbu.

Prijaté opatrenia (pozri oddiel 2.2) dokázali dôsledky nedostatku platieb zmierniť len čiastočne, a to tým, že oddialili lehotu splatnosti nových žiadostí o platby, pričom minulé záväzky museli byť naďalej dodržiavané.

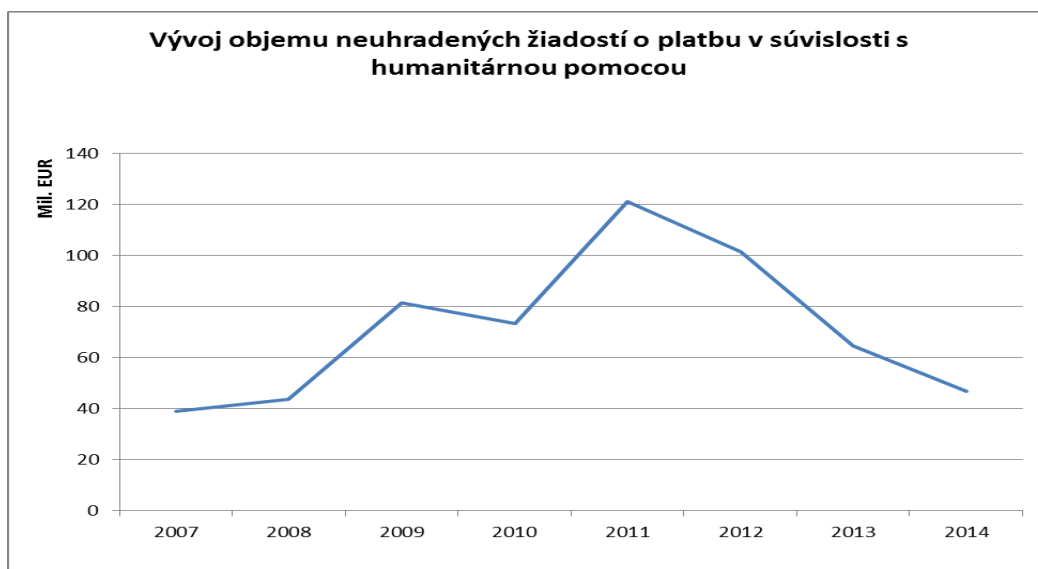
¹ + 406 mil. EUR (čisté zvýšenie platobných rozpočtových prostriedkov) na humanitárnu pomoc, + 30 mil. EUR na DCI a + 250 mil. EUR na ENI.

Neuhradené žiadosti o platbu na konci roku

Celkovo sa počet neuhradených žiadostí o platbu v okruhu 4 na konci roku 2014 výrazne zvýšil. Dôvodom je najmä prudký nárast počtu žiadostí a nedostatok príslušných platobných rozpočtových prostriedkov, ako napríklad v prípade nástroja európskeho susedstva a nástroja financovania rozvojovej spolupráce (pozri nasledujúci graf).

Na druhej strane umožnilo zvýšenie platobných rozpočtových prostriedkov schválených v rozpočtoch na roky 2013 a 2014 upraviť úroveň neuhradených žiadostí o platbu v oblasti humanitárnej pomoci¹:

Ako sa uvádza vyššie, nesplatené záväzky (RAL) v okruhu 4, a najmä v troch veľkých dlhodobých nástrojoch, za posledných päť rokov neustále rástli v súlade s výškou záväzkov predchádzajúceho VFR. Programy, o vykonaní ktorých sa záväzne rozhodlo napríklad v roku 2010, boli počas roku 2011 formalizované prijímajúcou treťou krajinou, pričom zmluvy boli uzatvorené do roku 2014. Z toho vyplýva, že mnohé z týchto väčších programov, o vykonaní ktorých sa záväzne rozhodlo v čase, keď záväzky prudko rástli, musia byť uhradené práve teraz. Očakáva sa, že úroveň platobných rozpočtových prostriedkov schválených v rozpočte na

¹ Graf však neodráža vplyv zníženej úrovne predbežného financovania.

rok 2015 zmenší rozdiely, čo by malo pomôcť stabilizovať situáciu, ktorá však zostane naďalej napätá, pričom tento rozdiel a RAL budú pri mnohých nástrojoch, ako napr. nástroji financovania rozvojovej spolupráce, pravdepodobne naďalej rásť.

6. BUDÚCI VÝVOJ PROGRAMOV NA OBDOBIE 2014 – 2020

Rozpočet na rok 2016 bude musieť obsahovať dostatok platobných rozpočtových prostriedkov nielen na postupné redukovanie abnormálneho objemu neuhradených žiadostí o platbu plynúcich zo záväzkov týkajúcich sa programov na obdobie 2007 – 2013, ale aj na programy na obdobie 2014 – 2020 v okruhoch 1a a 4, ktorých vykonávanie bolo narušené nedostatkom platieb. Rozpočet na rok 2016 musí zahŕňať aj potrebné platobné rozpočtové prostriedky pre ostatné fondy, ako napríklad rozvoj vidieka (okruh 2), s cieľom zabrániť novému hromadeniu neuhradených žiadostí o platbu, ktoré v minulosti neexistovali.

V návrhu rozpočtu na rok 2016 Komisia posúdi potreby platieb týkajúce sa programov na roky 2014 – 2020.

7. ZÁVERY

V posledných rokoch, a najmä v roku 2014, bola úroveň platobných rozpočtových prostriedkov nedostatočná na to, aby pokryla prijaté žiadosti o platbu. Toto zase viedlo k stále väčšiemu hromadeniu neuhradených žiadostí o platbu na konci roku, najmä v súvislosti s programami v rámci politiky súdržnosti na roky 2007 – 2013. Komisia prijala niekoľko zmierňujúcich opatrení s cieľom minimalizovať negatívne dôsledky nedostatku platieb tým, že do čo najvyššej možnej miery plnila povinnosti vyplývajúce z minulých záväzkov. Vedľajším účinkom však bolo narušenie vykonávania programov na obdobie 2014 – 2020.

Platobné rozpočtové prostriedky v rozpočte na rok 2015 by mali viesť k zníženiu objemu nahromadených neuhradených žiadostí o platbu týkajúcich sa programov na obdobie 2007 – 2013. Komisia stanovila úroveň platieb nevyhnutnú na to, aby sa do konca roku 2016 zredukoval abnormálne vysoký objem neuhradených žiadostí o platbu týkajúcich sa programov na obdobie 2007 – 2013. V návrhu rozpočtu na rok 2016 Komisia zodpovedajúcim spôsobom navrhne úroveň platobných rozpočtových prostriedkov.

Komisia sa na základe toho domnieva, že tri inštitúcie sa môžu zaviazat' vykonávať plán spočívajúci v znížení celkového objemu nezaplatených účtov v súvislosti s vykonávaním programov na obdobie 2007 – 2013 na udržateľnú úroveň do konca roku 2016.

PRÍLOHA 1: INFORMÁCIE, KTORÉ KOMISIA ZASLALA 15. DECEMBRA 2014

Komisia predložila 15. decembra 2014 tieto údaje o očakávanej výške neuhradených žiadostí na konci roku 2014 a 2015 v súvislosti s programami politiky súdržnosti na obdobie 2007 – 2013:

	2010	2011	2012	2013	2014 (*)	2015 (*)
Objem nezaplatených účtov na konci roku (v mld. EUR)	6,1	10,8	16,2	23,4	až do 25 (1)	19 (2)

(*) Odhady Komisie na základe upravených prognóz členských štátov

(1) Berúc do úvahy dodatočné platobné rozpočtové prostriedky v návrhu opravného rozpočtu č. 3/2014 v znení schválenom s konečnou platnosťou.

(2) Berúc do úvahy dodatočné platobné rozpočtové prostriedky v návrhu opravného rozpočtu č. 3/2014 v znení schválenom s konečnou platnosťou a platobné rozpočtové prostriedky schválené v rozpočte na rok 2015.

Komisia predložila aj rozpis očakávaných neuhradených žiadostí, ktoré sa týkajú programov politiky súdržnosti na roky 2007 – 2013, na konci roku 2014. Ako sa uvádza v tabuľke nižšie, bola celková úroveň žiadostí o platbu, ktoré boli na konci roku 2014 skutočne prijaté, o približne 1,5 miliardy EUR nižšia než prognózy vypracované členskými štátmi a asi o 2,5 miliardy EUR nad hornou hranicou, ktorú odhadla Komisia.

OČAKÁVANÝ OBJEM NEUHRADENÝCH ŽIADOSTÍ NA KONCI ROKU 2014

v mld. EUR

(1)	Žiadosti o platbu prijaté ku koncu roku 2013 a neuhradené do konca roku 2013 (neuhradené žiadosti o platbu)	23,4
(2)	Žiadosti o platbu prijaté ku koncu novembra 2014	31,4
(3) = (1) + (2)	Žiadosti o platbu vyžiadané ku koncu novembra, ktoré majú byť vyplatené v roku 2014	54,8
(4)	Schválená výška platobných rozpočtových prostriedkov (s opravným rozpočtom č. 3/2014)	49,4
(5) = (3) – (4)	Objem neuhradených žiadostí o platbu ku koncu novembra 2014 so splatnosťou do konca roku 2014	5,4

	Prognózy	Skutočne zrealizované
Prognózy členských štátov týkajúce sa žiadostí o platbu, ktoré majú byť predložené v decembri 2014	23	21,5
Prognózy Komisie týkajúce sa žiadostí o platbu, ktoré majú byť predložené v decembri 2014	18 – 19	21,5

Prognóza objemu nezaplatených účtov na konci roku 2014: až do 25 miliárd EUR.

Komisia napokon predložila podľa krajín rozdelené odhady jednotlivých členských štátov týkajúce sa žiadostí o platbu, ktoré majú byť predložené v roku 2014 na účely politiky súdržnosti (54,33 miliardy EUR), žiadosti o platby zaslané do 31. októbra 2014 (31,36 miliardy EUR) a v dôsledku toho žiadosti o platbu, ktoré majú byť predložené v novembri a decembri (22,97 miliardy EUR).

Komisia dodala, že berúc do úvahy priemernú mieru chybovosti zistenú v „hrubých“ prognózach členských štátov v posledných rokoch a 95 % strop platieb pred uzávierkou podľa článku 79 nariadenia (ES) č. 1083/2006, Komisia odhaduje, že v decembri budú prijaté žiadosti vo výške 18–19 miliárd EUR.

Daná skutočnosť je v súlade s vyššie uvedenými tabuľkami.

PRÍLOHA 2: OKRUH 1B: NAJNOVŠIE PROGNÓZY ČLENSKÝCH ŠTÁTOV

V tejto prílohe sa uvádzajú najnovšie prognózy členských štátov, pokiaľ ide o predkladanie žiadostí o platbu v rokoch 2015 a 2016 v súvislosti s programami politiky súdržnosti pre obdobie 2007 – 2013, pričom sa rozlišuje medzi hrubými prognózami (uvádzané členskými štátmi) a limitovanými prognózami (pozri vysvetlenie v oddiele 4.4).

Prognózy členských štátov (v mld. EUR)

Obdobie 2007-2013		2015*	2016
		Hrubé prognózy	Hrubé prognózy
AT	Rakúsko	0,09	0,00
BE	Belgicko	0,24	0,06
BG	Bulharsko	1,35	0,00
CY	Cyprus	0,06	0,00
CZ	Česká republika	4,01	3,75
DE	Nemecko	2,43	0,95
DK	Dánsko	0,04	0,03
EE	Estónsko	0,09	0,00
ES	Španielsko	4,65	1,74
FI	Fínsko	0,21	0,02
FR	Francúzsko	1,92	0,34
GR	Grécko	0,75	0,00
HR	Chorvátsko	0,22	0,31
HU	Maďarsko	3,86	1,24
IE	Írsko	0,03	0,01
IT	Taliansko	5,07	1,44
LT	Litva	0,09	0,00
LU	Luxemburg	0,01	0,00
LV	Lotyšsko	0,54	0,09
MT	Malta	0,14	0,04
NL	Holandsko	0,21	0,10
PL	Poľsko	8,92	3,99
PT	Portugalsko	0,52	0,06
RO	Rumunsko	6,64	2,81
SE	Švédsko	0,11	0,00
SI	Slovinsko	0,38	0,18
SK	Slovensko	2,68	0,64
UK	Spojené kráľovstvo	1,52	0,25
CB	Územná spolupráca	1,16	0,25
SPOLU		47,93	18,32
LIMITOVANÉ PROGNÓZY CELKOM***		34,74	2,95**

* V prípade operačných programov, pre ktoré členské štáty neposkytli v januári 2015 žiadne prognózy, sú údaje za rok 2015 vyrátané na základe súvisiacich prognóz zo septembra 2014.

** Maximálna suma, ktorá sa má v roku 2016 vyplatiť, je 3,5 miliardy EUR, z čoho členské štáty už v tejto fáze potvrdili 3 miliardy EUR.

*** Limitovaním sa rozumie uplatnenie pravidla 95 %, podľa ktorého môžu byť priebežné platby preplácané pred uzávierkou, pokiaľ je celková výška platieb nižšia ako 95 % prostriedkov pridelených na tieto programy.

